

sarius ab initio, Confessionem excipiendo illius anni, efformet simul iudicium de annis præteritis. Secus verò dicendum, si Confessarius post Confessionem exceptam illius anni advertat, pœnitentem omisisse numerum explicare in superioribus annis; tunc enim, si ex Confessione præsentem habeat distinctam notitiam peccatorum, poterit quidem (quin repetantur priores Confessiones) formare simul distinctum iudicium de annis præteritis; sed si ex Confessione præsentem habeat tantum confusam notitiam de culpis confessis, ut sæpius accidit in Confessionibus longioribus et implicatis, eo casu (ut bene ait *Lugo d. 16. n. 640.*) tenetur sumere distinctam notitiam specierum, et numeri omisi in Confessionibus præteritis, nec sufficit tunc ad absolvendum notitia illa confusa status pœnitentis de annis præteritis, cum ex una parte teneatur pœnitens aliquando peccata sua confiteri sigillatim, quod nunquam fecit; et ex altera tenetur confessarius aliquando distinctum efformare iudicium de peccatis.

505. — Cæterum hic sedulo advertendum, non esse cogendos pœnitentes ad repetendas Confessiones nisi moraliter certo constet eas fuisse invalidas, ut rectè dicunt *Croix l. 6. p. 2. num. 1221. Gobat. tr. 7. n. 275. Holzm. p. 179. n. 683. v. Resp. Mazzotta tom. 3. p. 362. et Elbel p. 281. n. 273. cum Fill. et communi (contra Antoine p. 511. q. 12. qui inter rigidos Auctores nostri temporis non innumum habet locum). Ratio, quia possessio stat pro valore Confessionum præteritarum, quamdiu de earum nullitate non constat. Dices: Quando extat præceptum, et dubitatur de ipsius impletione, possidet obligatio præcepti; ergo in dubio de valore Confessionum præteritarum possidet obligatio eas repetendi. Sed respondetur, quòd regula præfata tum currit, cum adest præceptum, et dubitatur, an actus impletionis fuerit positus vel ne; cum verò talis actus jam bona fide fuerit positus, et postea dubitatur, an fuerit validus vel invalidus, tunc ille ut validus est reputandus; tunc enim currit aliud principium, nempe quòd in dubio standum est pro valore actus, ut communiter tradunt DD. cum *Laym. l. 1. c. 5. n. 32. ex Glossa in l. In contrahenda, D. de Reg. Jur. Croix l. 1. n. 91. Sporer tr. 1. c. 7. n. 78. Mazzotta t. 1. n. 74, qui asserit communem, et Nav. Man. c. 26. n. 287. ubi dicit: « Præsumptio pro actus valore præponderat aliis. »**

Et quoad obligationem repetendi Confessiones recidivorum, de quarum valore sæpe dubitari potest, hanc regulam optimè tradit *Habert t. 6. p. 465. sic dicens: « (Si pœnitens aliquandiu post Confessionem dignos pœnitentiæ fructus fecit, hoc est strenuè adversus tentationes, et peccandi occasiones pugnaverit, Confessarius iudicabit validam fuisse Confessionem. Secus si paulò post Confessionem, seu data prima occasione, lapsus fuerit). »* Tunc enim, ego addo, revera moraliter certum est Confessiones fuisse nullas, nam ille qui in Confessione verè dolet et proponit emendationem, saltem per aliquod tempus à peccato se abstinet, saltem aliquem conatum adhibet ante relapsum; unde qui post suas Confessiones ut plurimum citò et sine aliqua resistantia iterum

cecidit, certè censendus est nullum, vel nimis tenuem habuisse dolorem vel propositum. Aliter verò dicendum, si per aliquod tempus perseveraverit, vel ante casum aliquam saltem resistantiam præstiterit.

DUBIUM IV.

DE SATISFACTIONE.

ARTICULUS I.

Quæ ejus necessitas, et quantitas.

506. Quomodo satisfactio sit necessaria? Et an sit venialis ejus omisio in culpis venialibus? — 507. Quibus casibus possit imponi levis pœnitentia? Et an possit minui propter illud: *Quidquid boni feceris etc.* — 508. Quando licitè imponatur pœnitentia minor justo? Quanta debeat esse juxta Tridentinum? — 509. An sit justa causa minuendi pœnitentiam prudens timor, ut pœnitens eam impleat? — 510. Auctoritates circa hoc punctum. — 511. An possit injungi pro pœnitentia ingressus Religionis, aut susceptio status conjugalis? — 512. An et quando possit vel debeat imponi pœnitentia publica? — 513. Dub. 1. An possit injungi opus aliàs debitum? Dub. 2. An pœnitentia mox ante imposita? — 514. An possit imponi opus internum? Et an opus pro Defunctis? An cessatio ab aliquo bono opere? An pœnitentia possit imponi post absolutionem? — 515. Sub qua obligatione pœnitens teneatur acceptare et implere pœnitentiam? — 516. Dub. 1. An pœnitens teneatur sub gravi acceptare et implere pœnitentiam justam? Quid si sit gravior justo? — 517. Dub. 2. Quid si sit imposita pro venialibus aut mortalibus confessis? — 518. Dub. 3. An Confessarius pro culpis gravibus possit dare pœnitentiam gravem sub obligatione levi? — 519. Dub. 4. An tempore Jubilæi vel Indulgentiæ plenariæ Confessarius possit omittere impositionem pœnitentiæ? — 520. Dub. 5. An si pœnitens oblitus sit pœnitentiæ teneatur repetere Confessionem, ut eam recipiat? — 521. Pœnitens implens Pœnitentiam in mortali. Quæ dilatio sit mortalis in implenda pœnitentia? — 522. Dub. 1. An existens in mortali possit satisfacere pœnitentiæ? — 523. Dub. 2. An peccet satisfaciens in mortali? — 524. An possit imponi pœnitentia sub conditione, si relabatur? — 525. An transacto tempore præscripto desinat obligatio implendi pœnitentiam? — 526. An pœnitentia possit impleri per alium? — 527. An pœnitentia sit implenda ante Communionem? — 528. Quis et quomodo possit commutare pœnitentiam? — 529. Dub. 1. An pœnitens teneatur eo casu repetere Confessionem. Dub. 2. Quid si pœnitentia fuerit imposita pro peccatis reservatis? Dub. 3. An Confessarius possit commutare pœnitentiam extra Confessionem? — 530. Adnotantur principaliores Canones pœnitentiales.

506. — « RESP. 1. Satisfactio, seu Pœnitentia à Confessario data, est necessaria necessitate non Sacramenti, sed præcepti; ideoque à Confessario regulariter imponenda est, secundum Suarez, et Reg. t. 1. l. 7. n. 12. sub mortali; tamen Card. de Lugo

» concedit, ex parvitate materiæ posse venialiter peccari, ut
 » v. d. 25. n. 47; v. gr. si ob peccata venialia levis pœnitentia es-
 » set injungenda; ejus enim voluntariam omissionem veniale
 » tantum esse. * (Et probabilem putant Salm. cap. 10. num. 19.
 » cum Dic. etc.) * Ita etiam Dian. part. 6. t. 9. Res. 44. Et qui-
 » dem proportionata tum peccatis, tum facultati pœnitentis. Ra-
 » tio prioris est, quia est pars Sacramenti non essentialis, sed
 » integralis tantum, habens effectum ex opere operato, et majo-
 » rem vi Sacramenti, quam sine eo. Ratio posterioris est, tum ex
 » Trident. sess. 14. can. 8, tum quia Sacerdos tenetur curare in-
 » tegralitatem Sacramenti, et tam vindicare, quam mederi. Bonac.
 » t. 1. d. 5. q. 5. §. 3. p. 2. »

Unde resolves :

307. — « I. Excusatur aliquando Confessarius, si levissi-
 » mam (vel etiam nullam) pœnitentiam injungat, v. g. I. Si
 » pœnitentem vehementissimè contritum, aut aliter satisfecisse
 » advertat. Caj. Nav. Suar. Reg. Bon. de Pœn. d. 5. q. 5. sect. 3.
 » p. 2. n. 1. et 2. Esc. cap. c. 6. n. 41. Cum verò id rarò, vel
 » nunquam constare satis possit, tutius est * (Imò necessarium
 » ex Salm. n. 22. cum Pal. et Coninck) aliquam semper
 » injungere; ut rectè monet C. de Lugo d. 23. sect. 4. n. 48.
 » II. Si pœnitens sit mentis impos, aut aliter impotens, aut morti
 » proximus, aut valde debilis, cui tamen prudenter injungi
 » levem saltem pœnitentiam, v. gr. percussione pectoris, in-
 » vocationem nominis JESU (saltem corde) aliosve pios mo-
 » tus, vel ut per hæredes Sacrificia, eleemosynas, et similia
 » opera pia fieri curet, monent Suarez, Laym. et Bonac. l. c.
 » et Navar. qui addit, posse injungi, ut patienter ferat infirmi-
 » tatem, quod tamen Bonac. l. c. non probat; cum fieri possit,
 » ut id valde angat infirmum, timentem se non ritè satisfacere.
 » * (Nota hùc quod habetur in Rituali Romano: Aëgris non esse
 » injungendam gravem pœnitentiam, sed indicendam tantum
 » illam, quam si convalescerint opportuno tempore peragant. Et
 » idem dicitur in cap. Ab infirmis. 26. q. 8. Dicunt autem
 » Salm. c. 10. n. 21. et Dicast. d. 14. dub. 2. n. 14. quòd si
 » infirmus potest satisfacere per eleemosynas, imponendæ sunt
 » à Confessario.) * III. Quando scrupulosus sæpius intra eam-
 » dem horam redit cum novis culpis; quia supponitur satis impo-
 » sita in præcedentibus. Tan. l. 4. c. 1. ex Fagund.
 » 2. Etsi Confessarius peccet ex communi, si pro magnis pec-
 » catis valde parvam pœnitentiam imponat, excusari tamen eum
 » posse putat Diana part. 3. t. 4. res. 92. si addat illud: Quid-
 » quid boni feceris, etc. Verùm hæc regula universaliter ad-
 » mitti non potest, ut bene notat Card. de Lugo d. 25. n. 57.
 » Conin. Tanner. Palaus, etc. contra quos Diana per se citat
 » Bann. et Leand. part. 6. t. 7. Res. 3. et part. 9. t. 9. Re-
 » sol. 54. et ab aliis non immeritò rejicitur, eò quòd verba,
 » utpote merè deprecatoria, non habeant vim elevandi omnia

» opera bona ad efficaciam sacramentalem. Aversa quæst. 13.
 » sect. 7. »

Utrum per illa verba: Quidquid boni feceris, etc. eleventur
 ad effectum satisfactionis sacramentalis omnia bona opera pœni-
 tentis, licet non imposita? Negat Vioa q. 6. ar. 1. num. 3. quia
 virtus clavium tum elevat pœnitentis opera, cum ligat; quapropter
 cum verba illa ad nihil obligent in particulari, non ligat,
 et consequenter nec opera elevari possunt. Sed longè probabili-
 us et communiùs ex D. Thom. affirmant Nav. c. 26. n. 24. Fill.
 Holz. n. 610. cum Reg. et Stoz. et probabile vocat ipse Vioa
 l. c. Ratio, quia Ecclesia non frustra, sed ad hoc quidem verba
 illa proferri præscripsit, ut omnia bona opera pœnitentis,
 quamvis ex ejus electione fiant, ad satisfactionis Sacramentalis
 meritum eleventur. Id omne docet D. Th. in Quodlib. 3. art. 28.
 ubi sic ait: « Et hæc quæ præter injunctionem expressam (pœ-
 » nitens) facit, accipiunt majorem vim expiationis culpæ præ-
 » teritæ ex illa generali injunctione, qua Sacerdos dicit: Quid-
 » quid boni feceris, etc. Et quantum ad hoc talis satisfactio est
 » sacramentalis, in quantum virtute clavium est culpæ com-
 » missæ expiativa. »

308. — « 3. Minor justo licitè datur ex causa: qualis, v. g.
 » est I. Magna contritio. * (nisi pœnitentia sit necessaria ad
 » medicinam.) * Fragilitas animi, vel corporis, ob quam time-
 » tur majorem non impleturum; III. Tempus Jubilæi, vel In-
 » dulgentiæ plenariæ. Ita Suarez, Henriq. Laym. »

Certum est Confessarium teneri ut Judicem, et ut Medicum
 imponere pœnitentibus satisfactionem, per se loquendo, peccatis
 condignam; ut Judici enim incumbit infligere pœnas delictis
 commensuratas, et ut Medico præscribere pharmaca idonea tam
 morbis contractis curandis, quam in posterum vitandis: ita ex Tri-
 dent. sess. 14. cap. 8. ubi dicitur: « Debent ergo Sacerdotes
 » Domini, quantum spiritus et prudentia suggesserit, pro qua-
 » litate criminum, et pœnitentium facultate salutare, et con-
 » venientes satisfactiones injungere; ne, si fortè peccatis conmi-
 » veant, et indulgentiùs cum pœnitentibus agant, levissima
 » quædam opera pro gravissimis delictis injungendo, alienorum
 » peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis,
 » ut satisfactio quam imponunt non sit tantum ad novæ vitæ
 » custodiam..., sed etiam ad præteritorum peccatorum vindic-
 » tam, et castigationem. » Ergo tenetur pœnitens tam ad inte-
 » grandum Sacramentum, quam ad satisfaciendum divinæ justitiæ
 » exigenti reparationem injuriæ sibi illatæ, pœnalem satisfactio-
 » nem Deo exhibere.

Hinc bene advertit Catechismus Rom. p. 2. c. 5. n. 79. « Ut
 » pœnitentes suorum scelerum pravitatem magis agnoscant,
 » opera præmium erit eis interdum significare, quæ pœnæ qui-
 » busdam delictis ex veterum Canonum præscripto (qui pœni-
 » tentiales vocantur) constitutæ sint. »

509. — Diximus, *per se loquendo*; nam per accidens Confessarius minuet pœnitentias propter justas causas, mox supra à Busemb. descriptas, et signanter (prout communiter DD. docent) propter animi infirmitatem, qua labore pœnitens, et ob quam censeatur satisfactionem proportionatam non impleturus. Ita D. Thom. *supl. quæst. 18. art. 4.* (cujus verba inferius referentur) *Suar. d. 38. sect. 4. n. 4. cum communi, Nav. cap. 16. n. 21. Anacl. pag. 634. n. 25. Tol. lib. 3. cap. 11. n. 8. Abelly pag. 160. vers. 3. Elbel n. 248. Laym. cap. 15. n. 12. Pal. d. 20. n. 10. Salm. c. 10. n. 46.* ac alii passim etiam rigidioris sententiæ sectatores, ut *Habert de Pœn. cap. 10. §. 7. Petrocor. c. 2. quæst. 2. et Natal. Alex. cap. 6. art. 6. Reg. 5.* Ratio, quia tametsi juxta divinæ justitiæ rationem exigatur satisfactio peccatis adæquata, tamen ex divina clementia habenda est ratio virium pœnitentium tam corporis quàm animi. Ideo dicitur in Tridentino: « Divinam clementiam decere, ne nobis absque ulla » satisfactione peccata dimittantur. » Nota illud *absque ulla satisfactione*; ergo Deus non omnimodam satisfactionem, sed aliqualem ex sua clementia tantùm exposcit. Et huc facit id quod dixit D. Thomas *Quodlib. 3. art. 1.* « Si contingat quòd Sacerdos » mitiorem satisfactionem imponat... nihilominus pœnitens ad » aliquid ulterius obligatur; quod si in hac vita non perficiet, » in Purgatorio exsolvet. »

Nec obstat quòd in Trident. *l. c.* præscribatur pœnitentia injungenda esse pro qualitate criminum; nam ibidem simul dicitur, ut supra relatum est, ut satisfactiones imponantur, « quantum prudentia suggesserit pro qualitate criminum, et pœnitentium facultate salutare et convenientes. » Nota *to pro pœnitentium facultate*, id est spectata illorum infirmitate corporis et animi: et nota *to salutare, et convenientes*, unde rectè ait Auctor de *Offic. Conf. apud Croix lib. 1. quæst. 50.* « Salutare non sunt satisfactiones, quibus præ gravitate vix pares esse pœnitentes videantur, adeo ut in eorum perniciem vertant. » Sic etiam explicat *Abelly pag. 161.* verbum illud *Salutare*; « Id est, ait, utiles ad salutem pœnitentium: Confessarius enim debet hoc solum ob oculos habere, ut pœnitentis saluti consulat. » Appositè etiam *Antoine*, quamvis hic Auctor meritò numeretur inter Scriptores rigidiores nostri temporis, tamen *p. 516. n. 3.* sic dicit: « Satisfactiones vindicativæ, ut salutare sint et convenientes, debent esse proportionatæ, non solum multitudini et gravitati peccatorum, sed etiam facultati et dispositionibus pœnitentis; neque enim salutare sunt pœnitentiæ tam graves ac diuturnæ, ut, spectata pœnitentis fragilitate, periculum sit ne eas omittat; nam tunc in ejus exitum verterentur. In hoc autem Sacramento magis intenditur emendatio et salus pœnitentis, quàm satisfactio pro pœna. Si ergo expediat ad bonum spirituale pœnitentis, potest imponi levior pœna quàm mereatur. » Quare *S. Anton. 3. p. tit. 16. c. 21.* ait: « Debet Confessarius dare » talem pœnitentiam, quam credat verisimiliter pœnitentem

» implere, ne ipsam violando deterius ei contingat. » Et *Rituale Parisiense* dicit: « Confessarius pœnitentem interroget an possit » pœnitentiam sibi injunctam peragere, alioquin eam pro sua » prudentia immutet, aut minuat. » Ita *Antoine*. Idem sentit *Gonet t. 6. p. 463. Collig. 2.* ubi inquit: « Ex rationabili causa potest interdum Confessarius levior pœnitentiam injungere, ut si pœnitens gravi morbo sit oppressus, vel si sit periculum, quòd à Confessione deterreatur, aut pœnitentiam injunctam non adimpleat. Unde *Gerson in Regula mor. p. 2. c. de Pœnitentia* dicit: « Tutius est cum parva pœnitentia, quæ sponte suscipitur, et verisimiliter adimpletur, ducere confessos ad Purgatorium, quàm cum magna non implenda præcipitare in Infernum. » Et *Cajet. in Summa v. Satisfactio*, ait: « Debiliter » disposito pœnitenti danda est satisfactio, ut parvulus ignis foveatur, et ne apposita palea suffocetur apposis lignis desuper. » Item *Scotus d. 15. q. 1. art. 5.* loquens de pœnitente qui animo est infirmus, ait: « Si adeo est delicatus, quòd non » velit jejuniu adimplere, imò si nullam pœnitentiam vult » recipere, absolvendus est, et non respuendus, ne cadat in » desperationem. » Et sic demum concludit: « Illud sibi imponendum quod libentius recipit, et quod creditur impletur. »

Idque confirmatur ex *Rituale Rom. de Sacram. Pœnit.* ubi dicitur: « Postremò Confessarius salutarem et convenientem satisfactionem, quantum spiritus et prudentia suggesserit, injungat, » habita ratione statûs, conditionis, sexûs et ætatis, et item dispositionis pœnitentium. » Nota *to dispositionis.*

510. — S. Carolus Borrom. in *Instruct. Conf. ap. Concinam p. 346. n. 14.* sic præscripsit: « Canonum pœnitentias, ut tempore ferunt, pro caritate et prudentia sua (Sacerdos) minuet, » prout peccatorum circumstantiæ requirent, in quibus rationem » habebit contritionis... Nec verò putent sua peccata levia esse, » quia parva illis pœnitentia data est, sed hoc factum esse, ne » eam quæ pro culparum ratione injungenda erat (nota) deserant » cum periculo salutis suæ. Proinde pœnitentes ideo hortandi » erunt, ut præter opera imposita, plura etiam alia præstare conentur. » Additque idem S. Archiepiscopus: « Talem imponat » pœnitentiam, qualem à pœnitente præstari posse judicet. » Proinde aliquando, si ita expedire viderit, illum interroget, » an possit, anve dubitet pœnitentiam sibi injunctam peragere; » alioquin eam mutabit, aut minuet. »

S. Joannes Chrysost. *Hom. 43. in c. 28. Matth.* sic ait: « Etsi » erramus modicam pœnitentiam imponentes, nonne melius est » propter misericordiam rationem reddere, quàm propter crudelitatem? » Item *Hom. 44.* « Sicuti enim, si fascem super humeros adolescentis quem non potest bajulare posueris, necesse est » aut fascem abjiciat, aut sub pondere confringatur: sic et homini (nota) cui grave pondus pœnitentiæ imponis, necesse est » aut ut pœnitentiam suam rejiciat, aut suscipiens, dum sufferre

» non potest, scandalizatus ampliùs peccet. » Idque confirmat S. Doctor ex eo quod scribit Apostolus (2. Cor. c. 2. v. 6 et 7.) » Sufficit illi, qui ejusmodi est, objurgatio hæc, quæ fit à pluribus, » ita ut è contrario magis donetis, et consolemini, ne fortè abundantiore tristitia absorbeat, qui ejusmodi est. » Unde Chrysostomus sic prosequitur : « Ex ea re docemur, quòd non solum » ad peccatorum naturam, verum etiam ad mentem, habitumque » peccantium oporteat moderari pœnitentiam. » *Hom. 4. in 2. ad Cor.*

Confirmat D. Thomas (cujus regulam dicit *Conc. p. 395. n. 12.* servandam esse in imponendis pœnitentiis) *Suppl. q. 18. ar. 4.* dicens : « Pœnæ satisfactoriæ in Canone determinatæ non committuntur omnibus, sed variandæ sunt secundum arbitriam Sacerdotis... Sicut ergo Medicus aliquando prudenter non dat medicinam ita efficacem, quæ ad morbi curationem sufficiat, ne propter debilitatem naturæ majus periculum oriatur; ita Sacerdos divino instinctu motus, non semper totam pœnam, quæ uni peccato debetur, injungit, ne infirmus ex magnitudine pœnæ desperet, et à pœnitentia totaliter recedat. » Et quòd hic S. Doctor non solum loquatur de imbecillitate corporis, sed etiam animi pœnitentis, patet ex contextu ejusdem articuli; et clariùs ex *Quodl. 3. a. 28.* ubi dicit : « Videtur autem satis conveniens, » quòd Sacerdos non oneret pœnitentem gravi onere satisfactionis, quia sicut parvus ignis à multis lignis suppositis de facili » extinguitur, ita posset contingere, quòd parvus affectus contritionis in pœnitente nuper excitatus, propter grave onus satisfactionis extingueretur, peccatore totaliter desperante; unde » melius est, quòd Sacerdos pœnitenti indicet, quanta pœnitentia » esset sibi pro peccatis injungenda, et injungat sibi nihilominus » aliquid quod pœnitens tolerabiliter ferat : ex cujus impletione » assuefiat, ut majora impleat, quæ etiam Sacerdos injungere non » attentasset. Et hæc quæ præter injunctionem expressam facit, » accipiunt majorem vim expiationis culpæ præteritæ, ex illa » generali injunctione qua Sacerdos dicit : Quidquid boni feceris » sit tibi in remissionem peccatorum. » Et idem Angelicus *Opusc. 65. §. 4.* postquam dixit : « Sacerdos non imponat pœnitentiam ita gravem, ut pœnitens totam dimittat... nec ita levem, ut contemnat peccatum. » Deinde addit : « Tamen tutius » est imponere minorem debito, quàm majorem, quia melius » excusamur apud Deum propter multam misericordiam, quàm » per nimiam severitatem, quia talis defectus in Purgatorio supplebitur. »

Idem fortius insinuat S. Antoninus 3. p. tit. 16. c. 20. sub initio, ubi ait : « Est autem satis rationabilis causa non dandi hujusmodi pœnitentias, indispositio pœnitentium, etiam quia aliquando non sufficeret tempus vitæ; nam (ut dicunt *Raymund. et Hostiens.*) debet Confessor dare talem pœnitentiam, quam credat verisimiliter illum implere, ne ipsam violando deterius contingat. Quòd si magna peccata commisit, et dicit se pœnitere, sed non posse

aliquam duram pœnitentiam agere, animet eum ad hoc Confessor, ostendendo ei gravitatem peccatorum, et per consequens pœnarum, et sic tandem injungat ei pœnitentiam quam libenter suscipiat. Et si Sacerdos non potest gaudere de omnimoda purgatione ejus; saltem gaudeat, quòd liberatum à gehenna transmittit ad Purgatorium. Itaque (ut inquit *Host.*) Confessor nullo modo debet permittere peccatorem desperatum recedere à se, sed potius imponat ei unum Pater noster, vel aliud leve, et quòd alia bona quæ fecerit, et mala quæ toleraverit, sint ei in pœnitentia, concordante S. Thoma. Hoc tamen sanè intellige, videlicet, quia si aliàs ipsum pœnitet, et paratum dicit se facere quod debet, sed onus pœnitentiæ dicit non posse sufficere, tunc propter hoc quantumcumque deliquerit, non debet dimitti sine absolutione, ne desperet. » Hucusque S. Antonin. Ex quo sequitur, quòd Confessarius non debet permittere, ut pœnitens recedat sine absolutione, eò quòd nolit acceptare debitam pœnitentiam, sed potius imponat satisfactionem, quam ille libenter suscipiat, et verosimiliter impleat. Hinc probabiliter dicunt *Salm. c. 10. n. 46. Croix n. 1255. et Lugo l. c. ex D. Antonino*, ut supra, quòd est causa etiam satis justa minuendi pœnitentiam, ut pœnitens majori amore afficiatur erga hoc Sacramentum. Sic pariter loquitur Auctor *Petroc. t. 4. p. 131. q. 3. in fine* : « Studendum maxime est, ut pœnitentes necessarias pœnitentias sine magno incommodo, et absque confusione adimplere possint; experientia quippe quotidiana docemur, importunas, et nimis onerosas satisfactiones pœnitentium animos frangere, et ab earum executione remove. » Et *Card. de Lugo d. 25. n. 60.* sic ait : « Pœnitentia debet esse salutaris et conveniens, hoc est, primo loco attendi debet ad utilitatem pœnitentis, ne scilicet laquei ei injiciantur, ut nova peccata committat; ex quo potissimum capite excusari potest hodierna praxis, qua leves pœnitentiæ imponuntur pro gravissimis peccatis; id enim sæpe fit propter spirituales infirmitates pœnitentium, quia graviorebus pœnitentiis scandalizabuntur, et vel Confessionem fugient, vel certè Confessarios imperitos adibunt. Monendi tamen sunt pœnitentes de insufficientia satisfactionis injunctæ. » Quapropter sapienter advertit S. Th. de Villanova (*Serm. Fer. VI. post Dom. Lactare*) : « Hoc judicio meo ita perficies, si facilem unam (pœnitentiam) injunxeris, acriorem consulueris. » Optima praxis.

Ex his omnibus colligitur, quàm imprudenter se gerant Confessarii, qui magnas imponunt pœnitentias, quas prævident pœnitentes non impleturos. O quàm plures Confessarii indocti inveniuntur (loquor experientia doctus in Missionibus, in quibus fere triginta annos sum versatus), qui non dubitant absolovere eos qui vel sunt in proxima occasione peccandi, vel recidivi indispositi, et insipienter putant se ipsos curare graves eis imponendo pœnitentias; ex quo fit, quòd illi, etsi pœnitentiam acceptent, ut absolutionem carpant, tamen post absolutionem obtentam, quia nullum eis remedium præscribitur quo præserventur, brevi miserè relabuntur, pœnitentiam non implent, et ab ejus gravitate

deteriti, deinde à Confessione abhorrent, et sic in peccatis diutius tabescunt. Cæterum hîc animadvertendum puto, quòd (extra casum gravissimæ infirmitatis, aut vehementissimæ contritionis, ut supra dictum est n. 507.) non bene ageret Confessarius, si pro culpis mortalibus injungeret pœnitentiam per se levem, quæ levem inferat obligationem. Licet enim, si expedierit, imponatur opus quod respectivè ad peccata sit leve, tamen regulariter semper injungenda est aliqua pœnitentia gravis, quæ gravem inducat obligationem.

311. — « 4. Non potest injungi, 1. ingressus religionis, ut docet *Sa, v. Satisfactio*, quia id nimis durum videtur. 2. Pœnitentia publica, si sit periculum revelandæ Confessionis, aliàs interdum pro publico peccato potest, et expedit. »

Quoad primum spectat, commune est apud DD. non posse imponi in pœnitentiam ingressum in Religionem. Ita *Laym. c. 15. n. 11. et Escob. lib. 17. n. 166. cum Nav. Sa, Sylo. et Henr. ex D. Th. 2. 2. q. 62. art. 2.* An autem possit alicui imponi, ut recipiat Sacramentum Matrimonii? Affirmat *Leand. D. 9. q. 35.* cum quibusdam, casu quo Confessarius noverit Matrimonium esse illi remedium necessarium. Sed meliùs hoc reprobant *Laym. l. c. et Escob. n. 167. cum Fagund.* quia Matrimonium omnimodam requirit libertatem.

312. — Quoad secundum spectat, pœnitentiam publicam certum est non posse pro peccato occulto imponi, ut aiunt communiter *Palau p. 21. §. 2. num. 5. Croix n. 1265. Elbel. n. 236.* et alij passim; quia, ut docent *S. Th. Nav. Suar. Vasq. etc. ap. Elbel*, per hoc indirectè revelaretur sigillum: idque expressè prohibet Rituale Rom. dicens: « Pro peccatis occultis, quantumvis » gravibus, manifestam pœnitentiam non imponat. « Pro peccato autem publico dubitatur, an possit publica imponi pœnitentia? Negant *Nav. Sa, Reg. et Vega ap. Pal. l. c. §. 3. n. 5.* quia hæc esset manifestatio Confessionis, et violatio sigilli. Sed communiter posse affirmant *Pal. l. c. Suar. d. 37. sect. 6. n. 3. Bon. p. 2. num. 14. Croix n. 1264. Roncag. c. 1. q. 7. Antoine p. 517. R. 2. Salm. c. 10. num. 39. Holzm. n. 609. Elbel num. 238. et Escob. l. 17. n. 154. cum Con. Vasq. Henr.* Idque expressè docuit *D. Th. in 4. d. 14. q. 1. a. 5. q. 1.* ubi dixit oportere, « ut peccatum publicum publicam habeat medicinam. » Probatur 1. ex cap. *Manifesta. 1. de Pœnit. et Rem.* ubi dicitur: « Manifesta peccata non sunt occulta correptione purganda. » Et ex *Trid. sess. 24. c. 8.* ubi: « Huic (id est publico peccatori) condignam pro modo culpæ pœnitentiam publicè injungi oportet. » Et in hoc loco loqui Concilium etiam de foro sacramentali intelligunt plurimi ex AA. citatis contra *Nav.* qui intelligit non sine quidem aliquo fundamento, ut mox infra dicitur, de foro externo. Nec obstat dicere, quòd talis publica pœnitentia esset manifestatio Confessionis; nam, cum illa imponatur de consensu pœnitentis necessariò præstando si vult absolvi, manifestatio illa potiùs provenit ex libera actione pœnitentis, quàm ex præcepto Confessarii. Hinc dicunt

Pal. Salm. Ronc. et Escob. locis cit. ex D. Th. ut supra, Confessarium non solum posse, sed etiam aliquando teneri hanc publicam pœnitentiam imponere. Hoc tamen rectè advertunt *Ronc. c. 1. Reg. in prax. 6. et Salm. n. 39. cum Con. et Aversa*, locum habere in solo casu quo aliter non posset nisi per illam publicam pœnitentiam scandalum reparari, puta publicè restituendo honorem alicui publicè dehonurato. Cæterum, si publica pœnitentia non sit ita necessaria, meritò dicunt præfati AA. non debere Confessarium illam imponere reluctanti, cum aliter possit salus obtineri pœnitentis, et scandalum reparari, nempe per publicam frequentationem Sacramentorum, visitationes Ecclesiarum, auditionem Missarum, ingressum in aliquam Congregationem, ubi pietatis opera exercentur, et similia. Hinc *Fagnanus in d. cap. Manifesta*, refert, quòd S. C. noluit declarare, an in foro sacramentali pro publicis peccatis publicæ Pœnitentiæ essent imponendæ.

313. — « 5. Etsi possit, et aliquando ob fragilitatem pœnitentis etiam expediat, injungi opus aliàs debitum, seu præceptum, » v. g. Missæ auditionem die festo, etc. ut docent *Suarez, Vasq. Laym. lib. 5. tract. 6. cap. 15.* et alii. (Unde si scrupulosus sæpiùs redeat ad Confessarium, intra breve tempus semper nova confitendo, non semper necesse est imponere pœnitentiam novam, cum opus ante debitum possit injungi. *Bonac. Henriq. Card. de Lugo, Dian. p. 6. t. 7. R. 6.* contra *Suar. Reg. et Bann.*) Si tamen Confessarius non exprimat, censetur imperasse opus liberum, ut docent idem, et *Dian. p. 3. tract. 4. R. 84. Vide Con. d. 10. dub. 8. et Dian. p. 4. t. 4. R. 241.* »

Dubitatur igitur 1. An possit pro pœnitentia imponi opus aliàs debitum? Negant *Palud. Scoto, Cupreol. etc. ap. Renzi cap. 2. sect. 3. q. 5.* et consentit *Antoine pag. 517. q. 3.* ubi dicit semper esse imponendum aliquod opus supererogatorium; quia opus aliunde præceptum præstandum est à pœnitente, etiamsi non confiteatur. Sed communiter et meritò affirmant *Lugo d. 25. n. 67. Sanch. Dec. l. 1. c. 14. p. 5. Suar. d. 38. sect. 6. Bonac. q. 5. sect. 3. p. 2. n. 12. Anacl. p. 635. n. 28. Holzm. n. 607. Laym. cap. 15. n. 10. Elb. n. 246. Escob. l. 17. n. 170. Spor. n. 504. Dian. p. 3. t. 4. R. 83. cum Vasq. Turr. Duar. Vill. etc. Pal. p. 21. §. 1. num. 10. cum Nav. Soto, Henr. Ronc. c. 1. q. 6. R. 2. cum Con. et Candido, ac Salm. cap. 10. num. 28. cum Aversa, Victor. etc.* Ratio, quia opus illud jam præceptum, cum sit satisfactorium, bene potest per claves elevari ad meritum etiam satisfactionis sacramentalis; unde sicut qui die festo audit Missam, etiam ex voto debitam, duplex habet meritum; ita qui implet opus aliàs præceptum, junctum simul in pœnitentiam. Hoc tamen non faciendum bene advertunt *Suar. Laym. et Sporer l. cit.* nisi spectata fragilitate pœnitentis. Communiter autem dicunt DD. quòd nisi expressè Confessarius imponat opus aliàs præceptum, intelligitur impositum opus supererogatorium. Vide *Pal. l. c.* qui citat *Sanch. et Bon.* Si verò Confessarius imponat auditionem

Missæ per mensem, non est obligatio audire duas Missas in festo, ut satis communiter docent *Con. d. 10. dub. 8. Laym. n. 9. Sanch. n. 6. Pal. t. 1. tr. 3. d. 19. p. 1. n. 4. Croix n. 1281. Elbel n. 235. Spor. num. 564. et Salm. num. 30. cum Bon. Mercero, et Diana.*

Dubatur 2. An si pœnitens statim post absolutionem deferat aliud peccatum, sufficiat illi eandem imponere pœnitentiam? Affirmant *Bonac. q. 5. p. 2. n. 3 et Croix n. 1239.* ex eadem ratione ut supra. Sed meritò id reprobant *Palauis p. 21. §. 2. num. 10 et Roncaglia c. 1. q. 6. R. 2. cum Candido;* nam licetò opus aliàs præceptum bene possit injungi in pœnitentiam, ut supra dictum est, non tamen opus præceptum eodem titulo satisfactionis sacramentalis.

514. — « 6. Etsi etiam possit injungi opus internum, uti contra » *Merat.* et alios docent *Con. Hurt. et Dian. p. 4. t. 4. resp. 241.* » communiter tamen debet esse externum, et afflictivum, v. gr. » oratio, jejunium, eleemosyna. Nam avaris eleemosyna, luxu- » riosis afflictio corporis convenit. Utrùm verò licitè imponan- » tur preces recitandæ pro defunctis, dubitari potest. *Vega t. 2. » c. 64 et Joan. Sanch. d. 16. n. 1. negant: affirmant probabilius » Turr. de pœnit. d. 37. dub. 4. Card. de Lugo d. 25. sect. 5. Vide » Dian. t. 4. p. 3. res. 54. »*

Advertendum hîc, quòd tam oratio, quàm eleemosyna, et quodecumque aliud bonum opus injunctum in Sacramento Pœnitentiæ valet pro opere pœnali et afflictivo, prout communiter docent Doctores, quia respectu ad nos per naturæ lapsæ statum quæcumque virtuosa actio rationem habet pœnæ, ex eo quòd, amissa originali justitia, omnes ad terrena et propria commoda proni sumus. Ita *Valent. t. 4. d. 7. q. 14. punct. 3. Castrop. d. un. p. 21. §. 3. n. 1. Laym. tr. 6. de Sacr. Pœnit. c. 15. n. 9. Pitig. 2. p. dist. 15. q. 1. art. 3. concl. 1. et Salm. tr. 6. de Pœn. c. 10. n. 26,* cum aliis et *Busemb.* ut supra. Idem scripsit novissimè doctus Auctor libri, cui titulus: *Istruz. per li Noo. Confess. part. 1. cap. 16. n. 373.* ubi dixit: *Ma qui s'aoverta che noi non chiamiamo, nè stimiamo, inutile la penitenza qualunque ella si sia, che s'ingiuuge nel Sacramento, essendo certo, cheanche un semplice segno di Croce congiunto con esso Sacramento è efficace per soddisfare; tanto più che nello stato presente della natura caduta ogni opera buona è in qualunque modo afflitiva e penale.* Id bene confirmatur à S. Francisco Salesio in sua *Philothea cap. 23. pag. 201.* ubi: *L'uno ha della pena a digiunare, l'altro a seruire gl'infermi, a confessare, predicare, assistere agli sconsolati, e fare orazione, e simili esercizi: questa pena (id est orandi, etc.) vale viù che quell'altra (id est jejunandi); perciocchè, oltre che egualmente doma il corpo, ella fa frutti molto più desiderabili.* Præsertim confirmatur à S. Thoma, qui dicit: « Quælibet oratio » habet rationem satisfactionis, quia quamvis habeat suavitatem » spiritûs, habet tamen afflictionem carnis (ut dicit Gregorius » super *Ezech. homil. 14.*) Dum crescit in nobis fortitudo amo-

» ris intimi, infirmatur procul dubio fortitudo carnis. » (*S. Th. » Suppl. q. 15. ar. 1.*) »

Dubatur hîc 1. An possit imponi opus internum? Negant *Sancius d. 16. n. 1. et Alens. ac Almain. ap. Suar. d. 38. sect. 6. n. 2.* quia pœnitentia, cum sit pars Sacramenti debet esse sensibilis. Sed meritò cum communi sententia affirmant *Suar. Lugo d. 25. n. 67. Pont. de Matr. l. 1. cap. 7. n. 4. Laym. cap. 15. quæst. 1. Bonac. p. 2. n. 10. Escob. n. 148. Spor. n. 563 et Salm. cap. 10. n. 27. cum Con. Reg. Hurt. Aversa, etc.* Ratio, quia tale opus jam per se est meritorium, et satis fit sensibile per impositionem Sacerdotis, ac acceptationem pœnitentis, prout contritio fit sensibilis per Confessionem; et sic respondetur rationi oppositæ.

Dubit. 2. An possit imponi opus applicandum pro defunctis? Negant *Sancius d. 36. n. 1. et Vega cap. 64. cas. 4,* quia tunc opus non proderit pœnitenti ad satisfaciendum pro seipso, ut tenetur. Sed communius affirmant, et probabilius *Pal. p. 20. §. 3. n. 5. Lugo d. 25. n. 62. cum Turr. Anacl. pag. 635. n. 30. Sporer n. 570. Elbel n. 246. Holzm. n. 608. Salm. cap. 10. n. 37. cum Aversa, Hurt. Busemb. etc. in Cathec. Rom. ubi dicitur: « Igitur » universæ satisfactionis modum culpæ ratio temperabit. Sed ex » omni satisfactionum genere maxime convenit pœnitentibus præ- » cipere, ut certis aliquot et definitis diebus orationi vacent, ac » pro omnibus, præsertim pro iis qui ex hac vita in Domino de- » cesserunt, preces Deo faciant. » Ratio, quia quælibet eleemo- » syna est verè meritoria, et licet satisfactio illius operis tunc applicetur defunctis, satisfactio tamen bonæ voluntatis pœnitentis, qua opus applicat, ipsimet cedit.*

« 7. Potest etiam aliquando injungi cessatio ab aliquo bono » opere (v. gr. nimia corporis afflictione), vel abstinentia aliqua » vice à Communionem, ad promovendum majus bonum pœnitentis, si prudens Confessarius ad eum finem expedire judicet. » *Salas, Card. de Lugo, Dian. etc. cum Aversa q. 13. sect. 3. » contra Joannem Sancium.* »

Dubatur, an possit imponi cessatio ab aliquo bono opere, nempe à Communionem, jejunio, etc.? Negat *Sancius d. 33,* quia hoc non esset opus meritorium. Sed communiter rectè affirmant cum *Busemb.* et aliis, *Lugo d. 25. n. 64. Spor. n. 573. cum Suar. et Salm. c. 10. n. 36. cum Mol. Rodr. Gabr. etc.* Ratio, quia hujusmodi cessatio bene potest aliquando esse actus virtutis, saltem ad servandam obedientiam Confessario. Rectè verò advertit *Lugo,* regulariter non expedire hujusmodi pœnitentiam imponere; imò nec posse imponi, quando omissio illius operis sit fortè occasio aliis judicandi, quòd à Confessario in pœnitentiam fuerit injuncta, juxta dicta n. 512.

« 8. Etsi possit immediatè post absolutionem adhuc injungi » * (ut communissimè dicunt *Salmant. cap. 10. n. 42. Vico q. 6. » art. 1. in fine cum Diana, et Spor. n. 576. cum communi*)*; de- » bet tamen fieri ante, ut servetur ordo judicii. Vide *Dian. p. 3. » 5.*

» t. 4. resp. 136. et p. 5. t. 13. res. 36, ubi ex cap. finali, et Och.
» docet, etsi consuetudo habeat ut ita fiat, illam tamen non in-
» duxisse obligationem.

» 315. — « Resp. 2. Pœnitens communiter tenetur sub gravi
» obligatione pœnitentiam, si rationabilis sit, acceptare, et im-
» plere, ut habet communis contra Cajet. Sylo. Nav. quorum
» sententia ad hoc saltem serviet, ut neminem non absolutum
» dimittas, si vel levissimam subire velit ut notat Sotus, et Reg.
» lib. 7. cap. 2. Diuna p. 3. t. 4. Reg. 51. et p. 2. t. 15.
» R. 52. * (Sed huic non acquiesco juxta id, quod dixi n. 510. in
» fin.) * »

» « Dixi 1. communiter; quia probabile est, quod docent Laym.
» lib. 4. t. 6. d. 15. Suar. et Dian. p. 3. t. 4. R. 136. contra Con.
» Henriq. et alios, pœnitentiam sub veniali tantum obligare se-
» quantibus casibus: I. Si imposita sit pro solis venialibus. Ita
» citati contra Henr. Fagund. II. Si pro mortalibus aliis con-
» fessis. III. Omissionem partis non gravis, in Confessione
» mortalium; vel etiam omissionem totius; si levis sit, v. gr.
» unum Miserere. Con. Fagund. cum Dian. p. 3. t. 4. R. 102.
» et p. 6. t. 8. R. 45. * (Levem esse omittere unum Miserere, di-
» cunt etiam Pal. p. 21. §. 4. n. 11. et Lugo d. 25. n. 74. Rosarium
» verò B. Virginis, etsi quinque decadam, minimè dici potest ma-
» teria levis.) * IV. Si confessarius noluit obligare sub mortali;
» quia cum possit imponere pœnitentiam liberè, et sine omni obli-
» gatione, ut probat Suar. hic d. 38. sect. 7. Henriq. Fill. Fagund.
» Tann. Conin. de Sacr. d. 10. dub. 8. n. 65. contra Turr. et Vasq.
» potest etiam sub levi tantum imponere. * (Et sic insinuat agen-
» dum P. Segneri in suo Parocho Instr. ac Croix l. 6. p. 2. num.
» 1249. si pœnitens non acceptaret pœnitentiam impositam) * Vide
» Dian. p. 3. t. 4. R. 241. et p. 4. t. 4. R. 82. V. Eum, qui lucra-
» tur indulgentiam plenariam, liberari ab onere pœnitentiæ (nisi
» sit medicinalis) docet Dian. part. 5. t. 12. R. 3. et p. 9. t. 6.
» R. 56. et Tann. Gran. C. de Lugo, etc. contra Val. March. et
» Avers. * (Vide de hoc n. 519.) * »

» « Dixi 2. Si rationabilis sit; quia si justo sit gravior, ac diffi-
» cillior, nec Confessarius eam moderari velit, non peccabit gra-
» viter pœnitens, si sine absolutione discedens, alterius Sacer-
» dotis judicio peccata submittat, ut docent Suar. Con. Laym.
» Imò ad eam non obligabitur, si omnino injustam esse constet,
» aut si pœnitens eam non possit implere; vel illius sit oblitus.
» Nec tunc ad aliud quidquam tenetur, etsi expediat, ut is, qui
» sive culpabiliter, sive sine culpa oblitus est, in sequenti con-
» fessione similem sibi injungi petat. Ita Conin. Laym. Dian. p. 4.
» t. 4. R. 241. contra Richar. et Sylo. qui putant talem Confes-
» sionem esse repetendam: quod præter AA. citatos negat etiam
» Card. de Lugo n. 78. ex Vasq. docens, talem satisfacere, si
» confiteatur illud peccatum oblivionis culpabilis. »

» 316. — Hic plura dubia occurrunt discutienda. Dubitatur 1.
» an pœnitens teneatur acceptare justam pœnitentiam, quam im-

» ponit Confessarius? Tres sunt sententiæ. Prima negat, quam te-
» net Cajet. t. 1. Opusc. tr. 6. q. 2. ad 2. et probabilem putant
» Sporer n. 548. et Tamb. c. 2. n. 7. quia non tenetur acceptare, qui
» vult eam solvere in Purgatorio. Secunda sententia, quam tenent
» Nav. cap. 26. n. 29. item Sotus, Med. Gabr. ap. Lugo d. 25. n. 68.
» et Soto, Zerola, Vill. etc. ap. Renzi c. 2. sect. 3. qu. 12. dicit
» posse non acceptare, sed si acceptet, teneri ad eam exequendam.
» Tertia sententia communis et vera, quam tenet Suar. d. 38. sect. 7.
» n. 2. (qui oppositas vocat temerarias, Lugo l. c.) ubi nostram
» sententiam vocat certam cum Vasq. et Victor. (qui post Triden-
» tinum dicunt esse de fide) Elbel n. 227. et Salm. c. 10. n. 52. cum
» S. Thoma, Palud. et P. Soto, dicit peccare, qui pœnitentiam non
» acceptat, vel non vult implere, et absolutionem vult recipere.
» Ratio, quia, ut docet Benedict. XIV in Epist. Encycl. Inter
» præteritos (in Bullar. tom. 3. n. XXI §. 65.) sicut Confessarius
» justam tenetur injungere pœnitentiam, ita pœnitens tenetur illam
» acceptare.

» Probabile tamen est, quòd si pœnitenti videatur pœnitentia
» illa justo gravior, aut nimis onerosa respectu ad suam imbecil-
» litatem, tunc si confessarius nollet eam moderari, posset saltem
» sine culpa gravi discedere absque absolutione, et alium adire
» Confessarium, ut dicunt cum Busemb. et Coninch. supra, Suarez
» d. 38. sect. 7. n. 4. Laym. c. 15. n. 6. Elbel n. 228. Holzm. n. 601.
» et Spor. n. 550. Hoc tamen intelligendum, si pœnitentia illa
» verè sit irrationabilis, vel impar debilibus viribus pœnitentis;
» nam si contra pœnitentia facile posset ab eo impleri, et nollet ex
» mera desidia illam acceptare, ac cum levi absolvi vellet, non
» videtur posse excusari à peccato gravi, quia (ut bene ait Lugo
» n. 69.) sicut peccaret Sacerdos imponendo levem pœnitentiam
» sine justa causa pro gravibus culpis, ita peccaret pœnitens vo-
» lens sine causa recipere absolutionem cum pœnitentia justo
» leviori.

» 317. — Dubitatur 2. An pœnitens peccet graviter, si omittat
» implere pœnitentiam gravem, impositam pro venialibus, aut
» mortalibus confessis? Commune est quòd si injungatur pœni-
» tentia levis, non est obligatio illam implendi sub gravi, etiamsi
» tota omittatur; Pal. p. 21. §. 4. n. 11. Lugo d. 25. n. 74. Renzi
» cap. 2. sect. 3. q. 14. Suar. d. 38. sect. 7. n. 5. Croix n. 1278.
» cum Avers. et aliis passim. Ratio, quia materia levis non est
» capax gravis obligationis. Nec obstat, quòd Sacramentum ma-
» neat incompletum, nam illud jam est completum essentialiter;
» completio autem integralis per materiam levem non obligat nisi
» leviter secundum materiam. Dubium vertit, quando materia
» pœnitentiæ est gravis. Prima sententia probabilis et commu-
» nior dicit esse peccatum grave illam omittere, ita Lugo, et Pall.
» ll. cc. Bon. q. 5. sect. 3. p. n. 4. Ronc. cap. 2. q. 2. R. 2. Con-
» cina p. 423. num. 11. Salm. cap. 10. n. 62. Esc. lib. 17. n. 206.
» cum Henriq. Con. Fag. et Nugno. Ratio, quia gravitas vel levitas
» hujus obligationis non sumitur ex gravitate causæ, nempe peccati

confessi, sed ex materia præcepta, scilicet pœnitentiæ impositæ. *Secunda* verò sententia satis probabilis negat hanc obligationem esse gravem; ita *Nao. cap. 21. n. 43. Suar. l. c. Laym. cap. 15. n. 7. Diana p. 3. trac. 4. R. 136. Spor. n. 544.* et probabiliter putant *Lugo n. 76. Mazzotta to. 3. p. 381. Tamb. cap. 2. n. 4. cum Henr. et Croix, n. 1279. cum Soto Palud. Fill. Led. et Aversa.* Ratio, quia hoc casu materia satisfactionis impositæ non est necessaria in quantum est gravis; unde sicut Confessarius non tenebatur, imò nec poterat illum imponere sub gravi, ita nec pœnitens sub gravi adimplere. Nec valet dicere quòd pœnitentia non est commensuranda cum peccato, sed cum pœna temporali ob peccatum debita; nam respondetur 1. Quòd si hoc esset, utique deberet pro quolibet veniali gravis imponi pœnitentia, cum unicuique veniali gravis, imò gravissima debeat pœna. Resp. 2. quòd ex Tridentino pœnitentia injungenda est *pro qualitate criminum*, non autem pœnæ. Sentio tamen dicendum cum *Roncaglia* (cui consentit etiam *Laym. l. c.*) quòd si per accidens peccata illa venialia valde disponerent pœnitentem ad mortale, tunc posset Confessarius gravem ei imponere pœnitentiam, ut ipsum removeat à periculo peccandi mortaliter; et tunc tenebitur pœnitens, si velit absolvi, illam acceptare et adimplere. Præterea censeo, quòd si pœnitens pro mortalibus confessis condignam non egerit pœnitentiam, tunc si iterum eadem peccata clavibus subjiciat, bene poterit Confessarius gravem injungere pœnitentiam; et pœnitens, si acceptet, tenetur eam implere.

An autem circumstantias pœnitentiæ impositæ teneatur pœnitens implere sub mortali, nempe ad recitandam coronam flexis genibus, brachiis extensis, et similia? Resp. nulli dubium, quòd omissio circumstantiæ erit saltem venialis; quando verò erit vel ne mortalis, pendet ex molestia levi aut gravi, quam affert circumstantia, vel per se, vel respectivè ad pœnitentem, prout significaverit Confessarius pœnitentiam imponens; ita communiter *Sanch. Dec. l. 4. c. 12. n. 8. Lugo d. 25. n. 93. Viva q. 5. ar. 2. n. 4. Renzi c. 2. sect. 3. q. 16. Tamb. l. 4. c. 2. n. 14. et Croix n. 1280. cum Dicast. Aversa, etc.*

518. — Dubitatur 3. An Confessarius pro culpis gravibus possit imponere pœnitentiam gravem, sed sub obligatione levi? *Prima* sententia negat, quam tenent *Renzi c. 2. sect. 3. q. 14. et Bonac. qu. 5. sect. 3. p. 4. n. 4. cum Coninch. et Nugno.* Ratio, quia, licet possit legislator in materia gravi obligare tantum sub levi, tamen in hoc Sacramento Confessarius non reputatur ut legislator, sed ut simplex minister, cum ibi agat nomine Dei, unde non potest materiam per se gravem sub levi imponere. *Secunda* sententia communior affirmat, quam tenent *Busemb.* ut supra cum *Henr. et Fag. Suar. d. 38. sect. 7. n. 5. Filliuc. tr. 8. n. 54. P. Segneri Instruct. ad Conf. cap. 3. Tamb. l. 4. c. 2. n. 6. Dicast. ap. Croix n. 1249.* et probabilem vocat *Viva. q. 6. art. 1. n. 2. cum Medina, et Diana.* Ratio, quia revera (ut ipsi adversarii concedunt, utque dictum est *Tom. 1. l. 1. n. 143.*)

quilibet legislator potest gravem materiam præcipere sub levi. Nec obstat ratio opposita: nam Confessarius in hoc Sacramento non tantum fungitur vicibus Christi, sed etiam est à Christo constitutus verus iudex et legislator, qui ex potestate sibi tradita solvit remittendo peccata, et ligat præcepta imponendo circa obligationem satisfactionis implendæ: unde hujus obligationis gravitas oritur non ex vi Sacramenti, sed ex præcepto Confessarii. Hæc secunda sententia per se loquendo valde probabilis mihi videtur, sed non probarem, si Confessarius ex hac doctrina vellet pro peccatis gravibus totam pœnitentiam imponere sub levi, excepto casu gravis ægritudinis, aut intensissimæ contritionis, vel alio casu rarissimo, in quo omnino videretur expedire ad salutem pœnitentis; censeo enim ex præcepto Tridentini teneri semper Confessarium injungere aliquod grave opus sub obligatione gravi (ut jam dixi *n. 510. in fine*); licet sit leve respectivè ad numerum et gravitatem peccatorum. Præfata ergo sententia deservire poterit ad hoc tantum, ut Confessarius, postquam imposuit aliquam pœnitentiam gravem, aliam graviozem injungat sub levi, ut si pœnitens illam implebit, sacramentaliter satisfaciat; si verò negliget, non gravetur culpa gravi. Et sic puto rectè se gerere Confessarium; cum enim spectata pœnitentis imbecillitate possit Confessarius primam tantum gravem pœnitentiam imponere sub præcepto, et graviozem sub consilio præscribere, meliùs consulet bono pœnitentis, imponendo illam graviozem sub levi, ut omnia opera injuncta eleventur ad meritum satisfactionis sacramentalis. Minimè autem approbo id quod dicunt *Medina ap. Suar. et alii ap. Busemb.* ut supra, nempe quòd Confessarius possit aliquando injungere pœnitentiam sine ulla obligatione; hoc dico est omnino improbabile; nam legislator potest ferre et non ferre legem; sed si ferat, non potest quidem eam ferre sine obligatione, cum lex debeat necessariò saltem sub levi obligare: lex enim quæ non obligat non est lex, sed consilium.

519. — Dubitatur 4. An tempore Jubilæi, vel Indulgentiæ plenariæ possit Confessarius absolutionem impertiri nulla injuncta pœnitentia? *Prima* sententia affirmat, et hanc tenent *Lugo d. 27. n. 21. Suar. d. 38. sect. 10. n. 10. Pal. p. 21. n. 9. cum Tolet. et Sa, Viva qu. 6. art. 1. n. 1. v. Quinto* (limitant tamen *Salm.* et *Viva* nisi pœnitens indigeat aliqua pœnitentia medicinali): et idem docuit *D. Th. Suppl. qu. 25. ar. 1. ad 3.* ubi ad objectionem, quòd non possit Sacerdos remittere pœnitentiam, cum hæc sit pars Sacramenti, respondet: « Pro eo faciendi Indulgentias, solvit pœnam quam debuit, de bonis Ecclesiæ » communibus. » Subdit verò ad 4. « Tamen consulendum est » eis, qui indulgentias consequuntur, ne propter hoc ab opere » ridus pœnitentiæ injuuctis abstineant. » Ratio hujus sententiæ est, quia pœnitentia principaliter imponitur pro satisfacienda pœna temporali, quæ jam tota remittitur per Indulgentiam. Sed his non obstantibus, tenendum est oppositum cum *Conc.*

mento, dum obicem ponit satisfactioni in Sacramento impositæ. *Secunda* sententia, quam tenent *Tourn. Prælect. Theol. t. 9. p. 245. R. 3. Juenin. t. 7. p. 490. a. 3. Antoine p. 519.* etiam negat implere, si impleat habens actualem affectum ad peccatum mortale; secus si tantum existat in mortali; ita præfati Auctores. Ratio, quia ad satisfaciendum Deo non requiritur status gratiæ sanctificantis, sed sufficit voluntas Deum placandi, quæ contra deest in eo, qui habet actualem affectum ad peccatum. *Tertia* sententia communis et probabilior universè affirmat, et hanc tenent *Suar. d. 38. sect. 8. n. 1. Nav. c. 3. n. 7. Salm. c. 10. n. 69. Concin. p. 359. n. 3. Ronc. c. 2. q. 5. Lugo d. 25. n. 30. cum Palud. Cajet. Soto, Sylvest. et Bon. sect. 3. p. 4. n. 15. cum Sa, Tol. Val. Vasq. Con. Fill. etc.* Ratio, quia ad implendum præceptum satisfactionis sufficit ponere opus præcepti, licet præcepti finis non obtineatur. Respondetur autem ad textum *D. Thomæ*, quòd ibi *S. Doctor* non loquatur de adimplatione satisfactionis injunctæ, sed tantum de ejus merito, quod non potest haberi sine caritate.

323. — Dubitatur 2. An peccet qui implet pœnitentiam impositam, existens in mortali? Conveniunt DD. hunc non peccare mortaliter; alii verò (ut *Lugo d. 25. n. 32. ac Aversa, Dicast. Stephan. etc. ap. Salm. c. 10. n. 70.* qui putabile) dicunt nullo modo peccare; quia, ut aiunt, nulla est culpa obicem ponere soli remissioni pœnæ. Alii tamen probabilius tenent peccare venialiter, quia ponere obicem effectui partiali Sacramenti non potest ab aliqua culpa excusari; ita *Suar. d. 38. sect. 8. n. 7. Laym. c. 15. n. 15. Wig. tr. 13. n. 129. Bon. p. 4. n. 15. et Salm. l. c.* etiam probabile censent. Dicunt autem *Wig. Salm. et Antoine*, quòd, recedente fictione, tunc pœnitentia habeat effectum satisfactionis; contra *Scotum, Med. Bon. et Vasq.* qui censent habere effectum cum impletur.

324. — « 2. Pœnitentiam (etiam medicinalem) impositam » sub conditione hac, si iterum labatur, nec teneri acceptare, » nec implere, eò quòd Confessarius nec Judex sit, nec Medicus » peccatorum committendorum, docet *Diana part. 6. t. 7. Res. 49. ex Palao, Trull. etc.* Sed contrarium probabilius » cum *Suarez* tenet *Aversa q. 13. sect. 4.* quia non imponit eam » pro peccatis committendis, sed commissis conditione reincidentiæ. » * (Et sic tenendum cum *Suar. de Rel. l. 3. c. 8. Laym. c. 15. n. 11. Bon. p. 2. n. 26. Salm. c. 10. n. 38. cum Aversa, et aliis. Id tamen intelligendum, modo imponatur proportionata pœnitentia pro peccatis confessis.) **

325. — « 3. Qui non implevit intra tempus præscriptum, non » ideo deobligatur. »

Dicit *Henriq. ap. Renzi c. 2. sect. 3. q. 18.* quòd si assignetur dies ad pœnitentiam implendam, transacto illo, non est ampliùs obligatio implendi; sed omnino tenendum est oppositum cum *Bus. et Diana p. 5. tr. 13. R. 37. Renzi l. c. ac Croix n. 1290.*

cum *Aversa, et Mendo.* Dicunt autem *ibid. Sporer, Con. et Gob.* quòd si alicui sit injunctum jejunium die Sabbati in honorem *B. M. V.* transacto eo die, non tenetur in alio. Sed hæc opinio nec mihi arridet, tum quia semper principaliter intenditur à Confessario jejunium, et accessorie dies; tum quia, quando materia est divisibilis, qui non potest implere totum, tenetur ad partem.

326. — « 4. Potest satisfacere per alium, cui Confessor id » concedit, vel qui per se non potest, ut docent *Regin. Fagund. Dian. pag. 4. t. 4. Res. 141.* * (Sed adverte hinc *Prop. 15. damnatam ab Alex. VII.* quæ dicebat: Pœnitens propria auctoritate » substituere sibi alium potest, qui loco ipsius pœnitentiam adimpleat.) * Hic tamen non tenetur, nisi Confessor id voluerit. » An verò satisfaciens pro alio, simul pro se possit, alii aiunt, » alii probabilius negant, ut habet *Sa.*

327. — « 5. Non necessariò impletur ante Communionem. » * (Hic advertantur quatuor Propositiones damnatæ ab *Alexandro VIII.* nempe *Prop. 16.* Ordinem præmittendi satisfactionem absolutionis induxit non Politia aut institutio Ecclesiæ; » sed ipsa Christi lex, et præscriptio, natura rei idipsum quodammodo dictante. *Prop. 17.* Per illam praxim mox absolventi, ordo pœnitentiæ est inversus. *Prop. 18.* Consuetudo moderna quoad administrationem Sacramenti pœnitentiæ, » etiamsi eam plurimorum hominum sustentet auctoritas, et » multi temporis diuturnitas confirmet, nihilominus ab Ecclesia » non habetur pro usu, sed pro abusu. *Prop. 22.* Sacrilegi sunt » judicandi qui jus ad Communionem percipiendam prætendunt, » antequam condignam de delictis suis pœnitentiam egerint. *)

328. — « Quæres: quis pœnitentiam possit commutare, et » quomodo? »

« Resp. 1. Ex justa causa quivis Sacerdos id potest, si de novo » ei confiteatur, ut habet communis sententia, contra *Sotum,* » et *Vasquez,* saltem si peccata non sint reservata: imò etiam » probabiliter etiamsi talia fuerint, ut habet *Fernand.*

« Resp. 2. Sine nova Sacramenti administratione potest id » solus Sacerdos, qui injunxit, si adhuc recordetur statum » pœnitentis, et hic ad eum recurrat tempore tam brevi, ut » moraliter idem iudicium censerit possit, v. g. intra hebdomadam. *Henr. et alii 4.* imò etsi post longius intervallum. *Card. de Lugo, Aversa, et Dian. p. 7. t. 6. res. 46. et p. 9. tr. 6. R. 57. contra Pal.* etc. Ratio, quia iudex, incognita causa, » non potest ferre sententiam. Ita *Sylo. Suar. Con. Laym. Fill. Reg. Fag. et Card. de Lugo,* contra *Nav. Henr. Tol. Sa, Rodr. Bejam, Val. Dian. p. 3. t. 4. res. 53. et p. 2. t. 1. misc. R. 53.* qui dicunt, etiam alium posse, non repetitis peccatis. » Quæ sententia, etsi non ex ratione, ex principio tamen extrinseco videtur esse in praxi probabilis (*Dian. enim l. c.* pro ea adducit 14 Auctores, dicitque esse usum, sive praxim Confessoriorum), et Confessariis posse servire, quando pœnitens

» difficulter adduci potest ad repetenda peccata, vel tempus id
 » non fert; præsertim si ex confessione (nam in ea, et non extra
 » debet fieri) aliorum peccatorum, et ex præsentis statu pœni-
 » tentis, ipsiusque testimonio habeant aliquam confusam noti-
 » tiam peccatorum præteritæ confessionis. Ita *Fag. p. 2 l. 9.*
 » *c. 4. n. 22. Lugo d. 25. sect. 6. n. 107 et 109.*

« Resp. 3. Ipse pœnitens non potest commutare pœnitentiam,
 » etiam in evidenter meliorem, ut docent *Sanch. 6. mor. Conin.*
 » *d. 10. a. 12. n. 13. Regin. et alii*: etsi contrarium probabile
 » dicat *Dian. p. 3. t. 4. R. 53. et p. 5. tr. 14. res. 73. ex Porc.*
 » *et Vill.* Sed hoc *Turr. temerarium, C. de Lugo communi Theo-*
 » *logorum et fidelium sensui repugnare dicit d. 23. sect. 6. n. 95.*

529. — Dubitatur 1. An pœnitens optans pœnitentiam injunc-
 tam sibi commutari, teneatur Confessionem factam repetere?
 Resp. si confitetur eidem Confessario, non erit opus eam repe-
 tere, dummodo Confessarius adhuc confusè recordetur status ejus
 conscientia. Si verò confitetur alteri, duplex est sententia: *Prima*
 sententia affirmat esse obligationem repetendi, et hanc tenent
Laym. c. 5. n. 16. Lugo d. 25. n. 107. Pal. p. 21. §. ult. num. 13.
Conc. p. 434. n. 20. Ronc. c. 3. q. 3. Holz. p. 158. num. 616. Croix
n. 1295. Elbel p. 171. n. 243. Spor. p. 243. n. 588. Tamb. l. 4.
c. 3. n. 22. et Salm. c. 10. n. 79. cum Suar. Soto, Sylv. Vasq. Conc.
Reg. Molf. etc. Ratio 1. quia Confessarius non potest pœniten-
 tiam commutare, nisi in iudicio sacramentali; hoc autem iudi-
 cium non potest exercere nisi pœnitens sua deferat crimina. Ra-
 tio 2. quia pœnitentia, ut docet Tridentinum, non solum debet
 esse punitiva, sed etiam medicinalis, nempe ut non tantum sit in
 vindictam vitæ antea actæ, sed etiam in custodiam futuræ; nequit
 autem Confessarius convenienter medicinam pœnitenti appli-
 care, nisi culparum ejus notitiam habeat. *Secunda* verò sententia
 satis probabilis negat esse hanc obligationem, eamque tenent *Nao.*
Man. c. 26. n. 22. Tolet. l. 3. c. 11. n. 12. Bon. q. 5. p. 3. num. 8.
Sa. v. Satisfactio, n. 5. Dian. p. 2. tr. 15. R. 53. cum Henr. Vill.
Rodr. Vict. Vioald. Portell. Valer. etc. et hanc probabilem pu-
 tant *Busemb. ut supra, Lugo n. 109. Anacl. p. 532. n. 17. Sporer*
n. 589. et Laym. Salm. Holz. ac Tamb. locis cit. Ratio, quia in
 hac secunda Confessione non agitur de iudicio ferendo super cul-
 pis delatis in Confessione præcedenti, ubi iudicium jam fuit ef-
 formatum, sed tantum agitur de pœnitentis impotentia sive im-
 becillitate ad pœnitentiam implendam, et sic respondetur ad
 primam rationem. Difficilius est respondere ad secundam; sed
 responderi potest, quòd Confessarius commutando pœnitentiam in
 æqualem vel minorem, bene potest præbere medicinam peccatis
 aliàs confessis, vel imponendo pœnitentiam æquivalentem, vel
 pœnitentiam datam minuendo juxta dispositionem pœnitentis.
 Cæterum iidem AA. primæ sententiæ (ut *Palau, Salm. Roncag.*
Elbel, et Croix) fatentur eo casu non esse opus singula peccata
 repetere, sed tantum præcipua, quantum sufficit ad notitiam
 confusam habendam status pœnitentis. Adduntque probabiliter

Nao. c. 56. num. 22. Spor. l. c. et Tamb. n. 23. quòd si Con-
 fessarius advertat pœnitentem non implevisse pœnitentiam, nec
 facile impleturum, etiam eo non petente, poterit ei illam com-
 mutare.

Dubitatur 2. An Confessarius inferior possit commutare pœ-
 nitentiam à Superiore impositam ob casus reservados? *Prima*
 sententia communior negat, et hanc tenent *Gonet d. 13. n. 36.*
Suar. dist. 38. sect. 10. n. 24. Lugo dist. 25. n. 104. Holz. n. 616.
Sporer num. 5185. Conc. p. 433. n. 16. Renz. c. 2. sect. 3. q. 27.
item Coninc. Valent. Regin. Vega, Molf. etc. ap. Salm. c. 10.
n. 72. Ratio, quia accessorium sequitur naturam principalis:
 sicut ergo reservatum erat Superiori iudicium in causa principali
 scilicet in absolvendis reservatis, ita reservata manet impositio
 pœnitentiæ, quæ ad idem iudicium pertinet. *Secunda* verò sen-
 tentia affirmat, eamque tenent *Palau pag. 21. §. ult. n. 7. et El-*
bel n. 242. cum Sanch. Bonac. et Henr. ac probabilem vocant
Spor. et Salm. ll. cc. cum Vasq. Nao. Sa, Dicast. Gabr. Fern. etc.
 Ratio, quia cum peccata jam fuerint à Superiore absoluta, est
 omnino ablata reservatio, et remanent illa peccata communia;
 unde si pœnitens illa iterum subiciat inferiori, potest hic novum
 de eis formare iudicium, ac proinde pœnitentiam commutare.
 Nec obstat, ut dicunt, quòd inferior potestatem non habeat in
 sententiam superioris, nam quando sublata est reservatio, uter-
 que eandem habet potestatem. His tamen non obstantibus, prima
 sententia mihi arridet: nam licet inferior hic et nunc possit no-
 vum formare iudicium super illa peccata, si rursus ei deferantur,
 tamen nullam ipse habet facultatem mutandi sententiam super-
 rioris in iudicio prius ab eo lato; principium enim certum est,
 quòd inferior nihil potest in legem superioris. Probabile autem
 puto id quòd dicunt *Bonac. part. 3. n. 6. et Renz. l. c. cum Suar.*
Henr. Victor. Med. Fagund. etc. quòd secunda sententia posset
 locum habere, si gravis accederet causa, et non esset facilis ac-
 cessus ad Superiorem; quia tunc inferior licite posset pœniten-
 tiam commutare ex præsumpta Superioris commiventia.

Dubitatur 3. An Confessarius possit commutare pœnitentiam
 extra Confessionem? Certum est, quòd alter Confessarius nequit
 extra Confessionem mutare pœnitentiam etiam injustam à primo
 impositam, ut cum communi sententia dicunt *Diana p. 2. tract.*
15. R. 53. (contra Valer. et Victorell.) Salm. c. 10. n. 74. et
Croix n. 1293. cum Lugo, qui merito oppositam vocat improbabilem.
 Si verò sit idem Confessarius qui pœnitentiam imposuit,
 censet *Coninck. n. 46. dub. 8. in fine,* eum posse pœnitentiam
 commutare extra Confessionem, sed non ultra quam infra eum-
 dem diem; *Sporer verò n. 586. cum Soto, et Valent. extendit ad*
infra biduum; Busemb. et Diana l. c. cum Henr. Led. Vioald.
etc. extendunt ad hebdomadam, inò Lugo, Aversa, Gab. etc. apud
Salm. l. c. id permittunt adhuc per longius intervallum. At verius
 puto dicendum cum sententia communiore, quam tenent *Bon.*
g. 3. n. 7. Conc. p. 433. n. 17. et Salm. ibid. cum Suar. Nao. Sylv.
 21.

Vega, Reg. Præpos. et Dic. id tantum posse admitti, si fiat statim post absolutionem antequam pœnitens discedat, quia tunc tantum videtur moraliter perseverare idem iudicium.

350. — Cùm autem valde proficuum possit esse pœnitentibus, ut facilius inducantur ad majorem pœnitentiam acceptandam, et fortius à peccatis absterreantur, eis indicare pœnitentias quæ olim in Canonibus pœnitentialibus erant præscriptæ pro aliquibus criminibus, ut monet Catechismus Romanus, D. Antoninus, et D. Carolus Borromæus: ideo hîc operæ prætium duxi adijcere aliquos principiores ex dictis Canonibus secundum ordinem Decalogi, videlicet:

Circa I Præceptum 1. Qui à fide desciverit, pœnitentiam aget annis decem. 2. Qui auguriis, et divinationibus servierit, quive incantationes diabolicas fecerit, pœnitens erit annis septem. 3. Respicens furta in astrolabio, pœnitens erit annis duobus. 4. Si quis ligaturas, aut fascinationes fecerit, pœnitens erit duos annos. 5. Qui magos consuluerit, in pœnitentia erit annos quinque.

Circa II Præceptum 1. Quicumque sciens pejeraverit, 40 dies in pane et aqua, et septem sequentes annos pœniteat, et nunquam sit sine pœnitentia, et nunquam in testimonium recipiatur et post hæc Communionem percipiat. 2. Qui perjurium in Ecclesia fecerit, pœnitentiam aget annos decem. 3. Si quis Deum, vel B. Virginem, vel aliquem Sanctum publicè blasphemaverit, præ foribus Ecclesiæ diebus Dominicis septem, in manifesto, dum Missarum solemniam aguntur, stet, ultimoque ex illis die, sine pallio, et calceamentis, ligatus corrigia circa collum; septemque præcedentibus feriis sextis in pane et aqua jejundet, Ecclesiam nullo modo ingressurus. Singulis jam illis septem diebus Dominicis tres, aut duos, aut unum pauperem pascat, si potest, alioquin alia pœnitentia afficiatur. Recusanti Ecclesiæ ingressus interdicitur, et in obitu ecclesiastica careat sepultura. 4. Qui votum simplex violaverit, pœniteat tribus annis.

Circa III Præceptum 1. Qui opus aliquod servile die Dominico festivo fecerit, pœnitentiam aget tres dies in pane et aqua. 2. Si quis jejunia à S. Ecclesia indicta violaverit, pœnitentiam aget dies viginti in pane et aqua. 3. Qui in Quadragesima jejunium violaverit, pro uno die pœnitentiam aget dies septem. 4. In Quadragesima carne sine inevitabili necessitate vescens, in Pascha non communicet: ac præterea à carne abstineat.

Circa IV Præceptum 1. Qui parentibus maledixerit, quadraginta dies pœnitens sit in pane et aqua. 2. Qui parentes injuria affecerit, tres annos. 3. Qui percusserit, annos septem. 4. Si quis contra Episcopum, Pastorem, et patrem suum insurrexerit, in Monasterio omnibus diebus vitæ suæ pœnitentiam aget. 5. Si quis Episcopi, aut Ministrorum ejus, vel Parochi sui præcepta contempserit, vel irriserit, pœnitentiam aget dies 40 in pane et aqua.

Circa V Præceptum 1. Qui Presbyterum occiderit, pœniteat 12 annis. 2. Si quis patrem, aut matrem, fratrem aut sororem

occiderit, toto vitæ suæ tempore non suscipiat corpus Domini, nisi obitu, abstineat à carne et vino, dum vixerit, jejundet secundam, et quartam, et sextam feriam. 3. Si quis hominem occiderit, ad januam Ecclesiæ semper erit, et in obitu Communionem recipiet. 4. Qui homicidii auctor fuit, ob consilium quod dedit, pœnitentiam aget 40 dies in pane et aqua, cum septem sequentibus annis. 5. Si qua mulier sponte abortum fecerit, pœnitentiam aget annos tres; si nolens, quadragesimas tres. 6. Qui nolens filium opprimerit, pœnitentiam aget dies 40 in pane et aqua, oleribus ac leguminibus: abstinebit ab uxore dies totidem. Deinde pœnitens erit tres annos per legitimas ferias: tres præterea quadragesimas in anno observabit. 7. Qui sceleris occultandi causa filium negavit, pœnitentiam aget annos decem. 8. Si quis per iram subitam, aut per iram hominem necarit, pœnitentiam aget annos tres. 9. Si quis aliquem vulneraverit, vel ei aliquod membrum præciderit, pœnitentiam aget unum annum per legitimas ferias. 10. Si quis ictum proximo dederit, nec nocuerit, tridui pœnitentiam aget in pane et aqua.

Circa VI Præceptum 1. Si laicus solutus cum fœmina soluta concubuerit, pœnitens erit tres annos. 2. Qui turpiloquio, aspectuque polluitur negligens... pœnitentiam aget 20 dies. 3. Qui cum uxore sua turpiter concubuerit, pœnitens erit 40 dies. 4. Qui cum duabus sororibus fornicatus fuerit, aut filiam spiritualem violaverit, perpetuam pœnitentiam aget. 5. Qui incestum fecerit (non ita enormem) pœnitens erit 12 annos. 6. Qui Monasterium violaverit, pœnitens sit annos decem. 7. Si qua mulier cerussa, aliove pigmento se oblitit, ut aliis viris placeat, pœnitentiam aget annos tres. 8. Si presbyter cognovit filiam suam spiritualem, quam scilicet baptizavit, vel quæ sibi confessa fuit, debet pœnitentiam agere duodecim annos. Et si crimen sit manifestum, debet, deponi et peregrinando 12 annos pœniteat et postea Monasterium intret, tota vita sua moraturus ibidem. 9. Pro adulterio septennii et decennii pœnitentia imponitur. 10. Pro osculo seu amplexu impudico triginta dierum pœnitentia statuitur.

Circa VII Præceptum 1. Si quis furtum de re minori... fecerit, pœnitentiam aget annum unum. 2. Qui furatus est aliquid de Ecclesiæ suppellectili, vel thesauro, vel pecuniam ecclesiasticam, oblationesve Ecclesiæ factas; pœnitens erit annos septem. 3. Qui decimam sibi retinuerit, aut dare neglexerit, quadruplum restituet, et pœnitentiam aget dies 20 in pane et aqua. 4. Qui usuras accipit, rapinam facit,.... pœnitentiam aget annis tribus, uno in pane et aqua.

Circa VIII Præceptum 1. Qui falso testimonio consenserit, pœnitens erit annos quinque. 2. Falsarius in pane et aqua pœnitentiam agat quoadiu vivit. 3. Si quis facillè detraxerit, pœnitens erit dies septem in pane et aqua.

Circa IX et X Præceptum 1. Rem alienam nefariè concupiscens, avarusque, pœnitens erit tribus annis. 2. Si quis concupiscit fornicari, si Episcopus, pœnitens erit annos septem: si

Presbyter, quinque: si Diaconus, vel Monachus, tres....: si Clericus, aut laicus, annos duos.

ARTICULUS II.

DE SATISFACTIONE PER INDULGENTIAS.

§. I.

Quid sit indulgentia, et quid ad eam requiratur.

351. Quid sit Indulgentia? — 352. Quæ causa requiratur ad Indulgentiam lucranda? — 353. Quæ requirantur conditiones? — 354. Vide Resolutiones. Et signanter n. 9. An omnia opera fieri debeant in gratia? Et n. 10. An requiratur status gratiæ ad lucranda Indulgentiam pro Defunctis? Et n. 19. An peccatum veniale non remissum impediatur lucrari Indulgentiam quoad alia remissa?

351. — « RESP. I. Indulgentia est gratia, qua certo aliquo opere, quod concedens præscribit, præslito, debita Deo pœna temporalis (non autem culpa) extra Sacramentum, sacrificium, et martyrium, per applicationem satisfactionum Christi et Sanctorum remittitur: idque vel per modum absolutionis erga subditos Ecclesiæ, vel nudæ solutionis erga non subditos, ut defunctos et catechumenos, quibus proinde tantum dantur indulgentiæ per modum suffragii. *Suar. Conin. Fil. Sanctarell. Bon. d. 6. q. 1. p. 1.*

352. — « Resp. 2. Ad valorem Indulgentiæ requiratur causa pia, et rationabilis, eaque, ut habet sententia communior *Suar.* et aliorum, proportionata effectui, et quantitati Indulgentiæ, saltem secundum concedentis prudentem æstimationem, peccandam non ex operis tantum difficultate, sed sine intento, et operis ad ipsum utilitate. Ratio desumitur ex natura dispensationis bonorum, quæ sine causa ab inferiore facta non valet, et est dissipatio. Ita *Auct. cit.* * (Communis est sententia concessionem Indulgentiarum sine causa esse illicitam et invalidam; vide *Lug. d. 27. n. 139. et Wigandt. tr. 14. n. 91.* An verò causa debeat esse proportionata? Negant aliqui apud *Suar. dist. 54. sect. 3. n. 1*, sed veriùs affirmant *Suar. n. 5. et Lugo num. 141. cum Aclr. Caj. et communi.* Nec obstat *D. Thomas in 4. d. 28. qu. 1. art. 3. qu. 2.* quem contrarii pro se laudant; nam ibi S. Doctor negat requiri æqualitatem operum cum pœna debita culpis, non autem proportionem cum culpa. Idem sentit *Bellarmin. de Indulg. l. 1. c. 12. t. 2.* Sed bene advertit, non esse subditorum judicare, utrum causa justa sit vel non, debent enim simpliciter existimare justam esse.)

353. — « Resp. 3. Ad lucrandas Indulgentias requiruntur hæ conditiones. I. Ut sit baptizatus. II. Utsit subditus concedentis. III. Ut non sit ligatus excommunicatione majore, ut habet communis; quia hæc privat communionem bonorum spiritualium. IV. Ut sit in gratia saltem tunc, quando opus præscrip-

tum completur, quia pœna non remittitur ante culpam. * (Vide infra n. 9. ap. *Busemb.*) * V. Ut opus injunctum moraliter totum, et integrè impleatur. VI. Ut opus præscriptum sit honestum, saltem ex objecto: nam sufficit vitium ex fine inhonesto veniali, vel ex alia circumstantia prava (ut docent *Suarez*, et alii communiter contra *Conc.*) saltem si nihilominus conducat ad finem Pontifici propositum, ut limitat *Laym.* Ratio prioris est, quia illud opus plerumque complet causam Indulgentiæ, quæ debet esse pia. Ratio posterioris, quia ratio injuncti operis est assecutio finis intenti à Pontifice. Vid. *Laym. Bon. d. 6. qu. 1. p. 5.* * (Alii distinguunt ut *Mazzotta t. 1. p. 244. et Bon. d. 6. qu. 1. p. 5. n. 15. cum Nav. Val. Conc. Reg. et cap.* communiter, quòd si culpa venialis afficit substantiam operis, puta si quis oret, vel det eleemosynam ob vanam gloriam, tunc non lucratur Indulgentiam, vide n. 536. n. XVIII. Secus si non est circa substantiam, ut si quis oret distractè, ita *Mazzotta loc. cit. cum Suar. etc. ut supra communitè; contra Wig. tr. 14. n. 93.* qui id negat, si indulgentia sit data ad Deum placandum.)

354. — « 1. Indulgentiis etiam frui potest, qui eas concessit.

« 2. Non expirant morte concedentis, cum sint gratiæ, nec, ut habet *Sa*, ante notitiam revocationis.

« 3. Etsi intelligendæ sint, ut sonant; cum tamen sint gratiæ, largè sunt interpretandæ (nisi de pœnitentiis injunctis, ut ex *Henr.* etc. notat *Amicus d. 20. n. 77.*) servata tamen verborum proprietate. Unde censendæ sunt perpetuæ, si datæ sunt sine temporis restrictione.

« 4. Etsi data pro articulo mortis, secundum *Sa*, expiret quando semel est accepta; contrarium tamen est probabile, ob rationem datam. Illa autem non requirit applicationem Confessarii, aut alterius ministerium. *Quintan. in append. t. 9. d. 4.* Expedit tamen moribundos ad invocationem nominis JESU et MARIAE sæpius excitare, simulque in memoriam revocare intentionem lucrandi istas Indulgentias *ib. d. 4.* Probabile enim est, si habeat plures imagines, grana, rosaria, etc. benedicta, posse, sive intuitu ejusdem concessionis, sive diversarum, toties lucrari, quoties nomen JESU repetierit, vel præstiterit opus requisitum, *ibid. d. 6. ex Suar. Gran. etc.* Sufficit autem ad eas lucrandas quodvis tempus, in quo verificatur mortis articulus, etsi pluribus diebus ab ipsa morte absit. *ib. d. 5.*

« 5. Possunt moribundi plures Indulgentias plenarias, ob plures titulos concessas, simul lucrari; verbi gratia, quia habent plura rosaria, vel grana, cruces, imaginesve, quibus sunt applicatæ; vel titulo suæ Religionis, Confraternitatis, etc. dummodo non requirant certa opera pro speciali necessitate applicanda. *Quint. in append. t. 9. d. 4.* idque etiamsi eas, vel earum aliquas ignorent, aut non recordentur, *ibid. ex Lugo.* * *Diana*, et alii 6. contra *Rodr. Trull.* etc.

« 6. Requiritur autem, ut moribundus crucem, granum, imaginem, etc. secum habeat in articulo mortis, ut ratione illius lucretur: et quidem, ut tutius ac certius obtineat, ejus habeat dominium, seu possessionem, et apud se teneat. Non tamen est necesse, ut collo appensa, brachio obvoluta, manu apprehensa sint (etsi aliquo horum modorum habere sit tutius), sed sufficit esse in lecto, vel juxta moribundum; licet ipse nec videat, nec tangat, nec sciat, aut recordetur se habere (nisi aliud exprimatur). Sufficiet etiam habere commodata, seu quoad usum (præsertim si id in ipso indulto exprimatur, ut in Caroli Borromæi, et quinque Sanctorum fit). Neque necesse est retinere, donec expiret (etsi et hoc sit tutius), sed sufficit in aliquo mortis articulo habere, in eoque nomen JESU (si hoc requiritur) invocare. *ib. d. 6.*

« 7. Concessæ vivis non possunt applicari defunctis, nisi id exprimatur; quia pendet à voluntate concedentis.

« 8. Probabile est concessam pro certo tempore posse sæpius obtineri repetendo opera præscripta, verbi gratia, eadem die, nisi addita sit restrictio: quia favores sunt ampliandi. Ita *Henriq. Rodrig.* Contrarium tamen videtur probabilius, ob voluntatem concedentis contrariam rationabiliter præsumptam. Vid. *Card. de Lugo d. 27. sect. 6. a. n. 95.*

« 9. Etsi consultum sit, ut opera omnia fiant in gratia: id tamen non videtur simpliciter necessarium. Laborandum tamen est Concionatoribus et Confessariis, ut cum Indulgentiæ promulgantur, populum ad seriam confessionem excitent. »

Quæritur, an ad lucrandam Indulgentiam omnia opera debeant fieri in statu gratiæ? Affirmant *Nav. Cajet. et Comit. ap. Croix n. 1410.* Alii verò, ut *Bellarmin. l. 1. de Indulg. cap. 12. et Wigandt tr. 14. n. 92.* distinguunt: affirmant si Indulgentia est indicta ad Deum placandum, secus si ad alium finem, puta ad subsidium pauperum, ædificationem templi. Alii tandem communiùs et probabilius dicunt sufficere, si ultimum opus fiat in gratia; ita *Concina, pag. 450. num. 34. cum communi. Suar. d. 52. sect. 5. Pal. p. 5. Croix l. c. et Viva de Jub. q. 6. art. 2. n. 6. cum Bon. Boss. etc.* Ratio, quia talia opera saltem disponunt ad Deum placandum, et vim habent saltem de congruo. Et huic sententiæ adhæsit N. P. Benedictus XIV, in sua cit. *Constit. Inter præteritos*, ubi dixit: « A fructu Indulgentiæ minime excludendos illos existimavimus qui non præmissa Confessione visitationem incipiunt, dummodo, quando opus ultimum perficiunt, in statu gratiæ sint. »

« 10. Ut quis lucretur pro defunctis, probabiliter non requiritur, ut sit in gratia: quia tantum ponit opus tanquam conditionem, quo posito, Pontifex applicat defuncto Indulgentiam, sive satisfactiones Christi, et Sanctorum. Ita *Escob. tom. 7. E. 5. c. 7. n. 45. ex Suar. Præp. in 3. part. q. 14. dub. 10. n. 93.* Contrarium tamen docet *Card. de Lugo. d. 17. n. 75,* requirens statum gratiæ, saltem in fine operis: quæ sententia

tutior est. * (*Et hæc verior mihi videtur cum Wigandt tract. 14. n. 96. R. 3.* quia nemo potest alteri applicare Indulgentiam, nisi prius eam fecerit suam. Hic autem notandum cum eodem *Wig. n. 97.* quod licet effectus Indulgentiarum pro vivis sit infallibilis: non est tamen infallibilis pro defunctis, cum eis nulla adsit promissio, unde Deus ipsas acceptat tantum ad suum beneplacitum.) *

« 11. Opus præscriptum dum fit, debet esse utile ad finem à concedente intentum, qualis est v. g. eleemosyna præscripta pro redemptione captivorum, etsi fiat cum, aut in peccato; modo aliud opus ei injunctum, et præscriptum in gratia fiat (*Vid. Lugo dist. 27. n. 84.*) Non autem oratio præscripta ad placandum Deum, si ipsamet sit peccatum ex mala circumstantia; uti nec jejunium, si te inebries, item nec visitatio Ecclesiarum, sine ulla devotione. Ita *Laym. Bon. et alii.*

« 12. Possunt uno et eodem opere plures Indulgentiæ, diversis viis concessæ, lucriferi, si opus sit æquè utile ad finem utriusque Indulgentiæ; nec sit iterabile intra idem tempus, v. g. jejunium, vel communio. Ita *Præpos. et Laymann.* »

« 13. Non lucrantur Indulgentias. I. Qui ex impotentia, vel ignorantia, sive totum opus præscriptum, sive notabilem ejus partem omittunt; v. g. si puer, vel senex non jejunet: nisi tamen ob gravem difficultatem hoc opus ei in aliud est commutatum. *Henriq. Cajet. Bon. p. 5. n. 16.* II. Qui opera injuncta alio loco, tempore, vel ordine perfecit, quam præscriptum est; vel per alium, qui fuerit causa principalis, ut si per alium jejunarit, Ecclesias visitarit. *Nav. Reg. l. 7. Bon. loc. cit.* III. Qui famulo tradidit eleemosynam erogandam, quam is retinuit, ut habet *Bonac. ex multis, contra Sa. IV.* Qui aliquid omittit quod secundum sententiam probabilem, vel etiam probabiliorum, non est necessarium, si tamen sit necessarium re ipsa; quia communis error non supplet defectum. Ita *Bonac. ex Suar. Sanch. et aliis.*

« 14. Non obstat effectui Indulgentiæ I. Etsi ex opere requisito modicum quid omittatur, v. g. cæremonia in sacro, vel si parum comedas in jejunio; quia opus ponitur moraliter integrum. II. Si opus requisitum præstes per alium habentem se ut instrumentum, v. g. in eleemosyna danda. *Bonac. l. c. III.* Si eleemosynam des exiguam, nisi tamen in Bulla exprimatur, dandam esse pro cujusque facultate: tunc enim major danda est à divite, quam ab alio. Ita *Fill. Suar. Sa. et alii.* IV. Si Ecclesiam visitandam non possis ingredi ob hominum multitudinem, dummodo oratio fiat ante fores, vel in cæmeterio. *Bonac.* V. Etsi in opere præstito non habueris intentionem consequendi Indulgentias, ut docent *Salas, Bonac. et alii contra Suar.* Et videtur certum, saltem si habueris interpretativam, ut habet *Laym.* * (*Et Wigandt tr. 14. n. 95. Viva qu. 6. ar. 4. n. 4. Croix n. 1325. cum Lugo, Molin. Poll. Gab. etc. et alii.*) *

» VI. Etsi opera fuerint aliunde debita, v. g. ex præcepto Ecclesie. Ita *Laym.*

» 15. Quando datur potestas commutandi opera præscripta in alia, id non necessariò fit in confessione, et à Confessario, qui audit confitentem: sed potest fieri extra, et ab alio idoneo. Ita enim declarat Greg. XIII (uti et in Bulla Indulgentiæ, nomine Confessarii intelligi quemvis approbatum) apud *Henriq. lib. 7. c. 10. n. 8. et Præpos. qu. 14. d. 10. n. 88.*

» 16. Probabilius est, eum, qui tantum partem operis præscripti facit, non lucrari partem Indulgentiæ, nisi tam parum desit, ut censeatur moraliter integrum. Ita *Bon. p. 5. ex Nav. Suar. Conc. etc.*

» 17. Dum præscribitur, ut visitentur aliquot altaria, sufficit ad illa se orando convertere eodem loco, ut habent *Sa, Bonac. p. 1. Suar. Rodr. Diana. Limitat autem Lugo, si sit tali loco et situ, ut moraliter censeri possit orare ad illa altaria. d. 27. n. 93.*

» 18. Cum Confessio præscribitur, nisi in Bulla exprinnatur, venialium, probabilius est non requiri ut conditionem sine qua non, sed ut dispositionem ad statum gratiæ, *Bon. l. c.*

» 19. Nemo consequitur plenariam Indulgentiam peccatorum omnium, nisi omni culpa, etiam veniali liber sit, quando ultimum opus explet. Unde consultum est, ut communio sit ultimum. *Vid. Laym.* »

Certum est, peccatum veniale non remissum quoad culpam, non posse remitti quoad pœnam. Ita *S. Th. suppl. q. 27. art. 1. quem sequuntur Viva q. 6. a. 2. n. 2. Sporer pag. 234. n. 8. et alii passim. Illud tamen veniale non impedit quominus remittatur pœna debita aliis peccatis jam remissis. Viva, et Sporer ll. cc. ac Wigand tr. 14. n. 94. et Renzi c. 2. sect. 4. q. 17. cum Laym. et Pelliz. Nec obstat Indulgentiam plenariam concessam fuisse sub ratione totalis remissionis, ita ut si pœnam non tollat illius venialis non remissi, nullam tollat. Nam respondetur, quòd sicut non repugnat culpam alicujus venialis remitti, quin remittatur culpa aliorum, ita et pœna; Pontifex autem concedendo Indulgentiam plenariam, non præsumitur velle eam restringere tantum ad eos quibus remittuntur omnia venialia, sed potius eam concedere juxta capacitatem subjecti, ut remittatur saltem pœna venialium illorum, quorum culpa remissa est. Notandum hic, quòd ad Indulgentias lucrandas requiratur Confessio peccatorum etiam venialium, si in diplomate legatur: *Qui verè pœnitentes, confessi, etc.* Ita ex Decreto S. C. Indulg. approbato à Clemente XIII, qui publicari mandavit die 19 Mart. 1759, Declaravit autem S. C. Confessionem posse etiam expleri in vigilia festivitatis. Sic refert *P. Ferraris Bibl. t. 8. Append. nun. 4.**

§. II.

Quotuplex Indulgentia, et quomodo differat à Jubilæo.

355. Vide quæ habentur apud Busemb. — 356. Annotantur sancta à Bened. XIV. circa Jubilæum. — 357. Qu. I. An ad lucrandum Jubilæum omnia opera perfici debeant in una hebdomada? Qu. II. An per Confessionem invalidam in Jubilæo auferatur reservatio censurarum, et peccatorum? Qu. III. An peccet graviter qui absolutus à reservatis, postea alia opera non implet? Qu. IV. An qui confessus est in Jubilæo, et oblitus sit peccati reservati, possit deinde à quocumque absolvi? Et an obtinere commutationem votorum? — Qu. V. An confessus animo lucrandi Jubilæum, maneat absolutus à reservatis oblitus, si postea non lucretur? Qu. VI. An possit absolvi, qui commisit peccatum reservatum in confidentiam Jubilæi? Qu. VII. An possit dari absolutio ante satisfactionem partis, vel juramentum ejusdem? Qu. VIII. Quinam casus, et censurae possint absolvi in Jubilæo? Dub. 1. An possint absolvi publicè excommunicati? Dub. 2. An possit dispensari in irregularitate? — 358. IX. Qui veniat nomine infirmorum, captivorum, et itinerantium? Qu. X. An sufficiat ad Jubilæum lucrandum oratio mentalis, aut modica vocalis? Qu. XI. An modica elemosyna? Qu. XII. An satisfaciatur pro jejuniis injunctis implens jejunia aliàs debita?

355. — « RESP. I. Indulgentia alia est totalis, sive plena, plenior, plenaria, plenissima, quæ non tantum pœnitentiam injunctam per Confessarium, vel Canones, aut secundum hos injungi debita, sed etiam omnem Purgatorii pœnam tollit. Nec differt à Jubilæo, nisi accidentaliter Privilegiis quibusdam, ut quòd in Jubilæo licita sit dispensatio in certis votis, absolutio à reservatis, et censuris, et quòd Confessarius quivis approbatus possit eligi. V. *Sa, Indulgent. Bon. d. 6. q. 1. p. 2.*

« Indulgentia alia est partialis, qualis est unius, vel aliquot annorum; item septenæ, quadragenæ, carenæ, etc.; item tertiæ partis peccatorum, per quas non significatur tolli tantam durationem Purgatorii, sed tantam pœnam remitti, quanta deleteretur per jejunium unius, aut aliquot annorum, aut quadraginta dierum in pane et aqua, secundum Canones olim imponi solitum. Porro quando Indulgentiis plenariis adduntur aliquot anni, vel remissio tertiæ partis peccatorum, id secundum diversas sententias, vel ad diversos concedentes referendum est; vel facit ad cautelam, ut si forlè causa Indulgentiæ non fuerit sufficiens, saltem valeat ad illos annos lucrandos, vel ut adjuncta concedatur pro alio tempore, actione, et loco; vel denique, ut ea per modum suffragii possit aliis applicari. V. *Pell. cap. 9.*

« Resp. 2. Circa Jubilæum notanda sequentia. I. Anno Jubilæi in Urbe durante, suspendi solent tantisper extra Urbem om-

nes Indulgentiæ plenariæ, quoad vivos, etiam in carceribus
 » (non tamen in periculo mortis constitutos, ut contra *Laym.*
 » *lib. 5. t. 7. cap. 8 n. 2.* docet *Bon. d. 6. q. 1. n. 2.* ex declar.
 » Urb. VIII facta anno 1625, neque quoad defunctos): itemque
 » aliæ facultates, v. g. absolventi à casibus Bullæ Cœnæ, com-
 » mutandi vota, dispensandi, etc. concessæ in ordine ad lucran-
 » das plenarias Indulgentias. Non suspenduntur autem Indul-
 » gentiæ personis particularibus, aut ab alio quàm Papa concessæ,
 » nec privilegia Religiosorum, v. g. absolventi à reservatis, etc.,
 » quia tantum suspenduntur facultates concessæ in ordine ad
 » Indulgentias. Ita *Sanch. Henr. etc.* apud *Diana t. 1. tr. de Bulla*
 » *Cruc. Fill. Bon. l. c. Benzoni.* et deinde *Lugo n. 20. sect. 8.*
 » *n. 145. ex declarat.* Urb. VIII anno 1625. Similiter neque
 » suspenditur facultas concessa Episcopis per *Trident. sess. 24.*
 » *c. 6.* absolventi, et dispensandi cum suis subditis, in omnibus
 » casibus Sedi Apostolicæ reservatis; item nec dispensandi in ir-
 » regularitatibus, in impedimentis Matrimonii, aut petendi debi-
 » tum, etc. quæ ex jure communi illis competunt. *Zerola v. Annus*
 » *Sanctus, §. 4. Quintan. in Append. t. 3. d. 16.*
 » 2. Etsi probabile sit quod docet *Nav.* sæpius lucriferi posse
 » Indulgentias intra Jubilæum, extensum ad duas septimanas:
 » contrarium tamen verius est, quod *Congr. Card.* declaravit, ut
 » habet *Bonac. ex Suar. Sanch. l. 6. q. 1. p. 5. n. 32.* qui tamen
 » affirmat, in Anno Sancto posse obtineri toties, quoties opera
 » præscripta præstantur: idque ex declaratione Urbani VIII.
 » 3. Satisfacere tunc 1. qui Sabbato ante primam Dominicam
 » confitetur, ut habet *Laymann, Bon.* et praxis fidelium. Item
 » qui confitetur et communicat ultima Dominica claudente Jubi-
 » læum. Cætera tamen opera debere fieri ante, et quidem intra
 » unam hebdomadam, docet *Lugo d. 27. n. 105.* contra *Bonac.*
 » *p. 1. q. 5. 2.* Qui ordinem intra opera præscripta non servavit.
 » 3. Si quis intra illud tempus cœperit confessionem, quam ma-
 » terialiter imperfectam oporteat differri longiùs, potest tunc ab-
 » solvi à reservatis, et commutari vota: postea verò extra tempus
 » Jubilæi absolvi ab omnibus, etiam quæ oblitus est, reservatis,
 » ac in oblitis etiam dispensari: imò potest postea omnia facere
 » Confessor finita confessione, quæ ante: quia, cœpta causa,
 » manet potestas delegati, donec finiatur. Ita *Sa, Less. l. 2. c. 40.*
 » *d. 16. Bonac. Laym. Sanch. l. 4. c. 54. Dian. t. 2. misc.*
 » *R. 11.*
 » 4. Qui neglexit lucrari Jubilæum in patria, potest alibi, dum
 » ibi durat, lucrari; *Sanch. Ugol. Dian. p. 3. t. 4. R. 151.* Imò
 » etiam in patria, si tempore publicationis ex invincibili ignorantia
 » notitiam illius non habuit. *Bonac. Dian. l. c.*
 » 5. Quando duobus diebus immediatis occurrunt duo Jubilæa,
 » quorum singula Confessionem et communionem requirunt, non
 » opus est bis confiteri et communicare, dummodo perseveres in
 » gratia; alia tamen opera repetenda sunt. *Tur. p. 2. d. 32. 64.*
 » *Vide Dian. p. 1. t. 4. R. 166.*

556. — Ante omnia refert hîc adnotare sancita à N. SS. P.
 Bened. XIV in sua Constitutione, *Inter præteritos*, edita 3 De-
 cemb. 1749 pro Jubilæo Anni Sancti (*in Bullar. t. 3. n. XXI.*)
 de qua præcedenter locutus in Allocutione Consistoriali ha-
 bita die 5 Maii eod. anno (vide in *Bull. n. XVI.*) sic dicit:
 « Difficultates (circa facultates Jubilæi) in unum congerere....,
 » et quæstiones omnes de medio tollere non prætermitemus. »
 Addens ibi: « Ideo Doctores Constitutiones aliorum Pontificum
 » falso interpretasse, quia non bene verba ipsarum perpende-
 » runt. » Deinde in prædicta Constit. *Inter præteritos*, sic sancivit.

I. Per verba, verè *Pœnitentibus et confessis*, intelligi debet
 actualis Confessio (*In dicta Const. Inter præteritos, §. 5.*) II. Om-
 nes visitationes Ecclesiarum debent perfici uno die, incipiendo
 diem à media ad mediam noctem, vel à vespera ad vesperam.
 §. 13. III. Per clausulam: *Ad beneplacitum nostrum, et Sedis*
Apostolicæ, non cessant Indulgentiæ morte Pontificis: secus si
 tantum dicatur, *Ad beneplacitum nostrum.* §. 18. IV. Circa sus-
 pensionem Indulgentiarum, quando in Indulto dicitur, *omnes et*
singulæ, etiam plenariæ suspenduntur. §. 22. V. Indulgentiæ
 pro vivis non possunt applicari pro defunctis. §. 23. VI. Tem-
 pore Jubilæi Anni Sancti manent suspensæ facultates Regula-
 rium absolventi à casibus Bullæ Cœnæ, et reservatis Sedi Apos-
 tolicæ, et vota commutandi, sive sint concessæ intuitu Indul-
 gentiarum, sive ob alias causas. §. 26 et 32. VII. Vi Jubilæi
 nequit absolvi hæresis externa. §. 38. VIII. Quando dicitur:
Communitio votorum fiat dispensando, principaliter debet attendi
 ad commutationem, ita ut materia subrogata non sit exorbi-
 tantur minor: secus si dicatur, *Dispensatio fiat commutando.* §.
 45. IX. Facultas dispensandi non includitur in facultate com-
 mutandi. §. 47. X. Quoad irregularitates pertinet, quidquid sit de
 controversia, num sub nomine censuræ irregularitas ex delicto
 comprehendatur, datur facultas dispensandi ab occulta irregula-
 ritate ob violationem censurarum dumtaxat. §. 50. XI. Facultas
 commutandi pia opera non intelligitur data circa Confessionem,
 et Communionem (præterquam cum pueris), aut orationem
 necessariam in visitatione. Nec commutatio fieri potest ad opera
 aliunde debita. Nec Jubilæum acquiri potest per opus aliàs debi-
 tum, (putà si quis ex legato teneatur dare elemosynam pau-
 peri), nisi qui Indulgentiam concedit, nominatim dicat, quòd per
 prædictum opus acquiri possit; id enim sæpe contingit, cum
 inter injuncta opera trium dierum jejunium præscribitur, dies
 nominatim indicando, ex g. dicitur, quòd esse debeant tres dies
 quatuor temporum Septembris. §. 53. Item commutatio fieri
 debet in opera ejusdem naturæ. §. 55. XII. Præter excommuni-
 cationem majorem Pontifici reservatam in Constit. *Apostolici muneris*,
 impositam Sacerdoti complici in peccato turpi, qui extra
 mortis articulum Confessionem excipit pœnitentis, eumque ab-
 solvit; vel qui in articulo mortis absolvit, cum alius Sacerdos non
 desit; sive, cum alius sit Sacerdos, sibi fingit, quòd si pœnitens